

ÉLETTÜNK

XVI. évf. 11. szám (16. Jahrg. Nr. 11)

Az európai magyar katolikusok lapja

1984 november

PROF. DR. MEHRLE TAMÁS OP:

A magyar pap az emigrációban

A paphiány általános jelenség nemcsak nálunk katolikusoknál, hanem a többi egyházakban is. Ennek szociológiai okait most nem akarjuk vizsgálni. Tény azonban, hogy a paphiány az emigrált magyarság körében igen súlyos problémát jelent. Természetesen a külföldi magyarok minden további nélkül eljárhatnak a vendégország saját nyelvű istentiszteleti cselekményeire is. Azonban a magyar papnak a feladata nemcsak az, hogy az emigrált magyarokat hitükben, hanem magyarságukban is megőrizze. Ez volt mindenestre felejtethetetlen emlékü Mindszenty hercegprímásunk nézete is és e nézeten van a külföldi magyarság jórésze. Nem arról van szó, hogy mi magyar papok a magyaroknak az új hazában való integrációját meg akarjuk akadályozni. Egy országtól sem kívánhatjuk, hogy a magyarságot évtizedek során idegen testként megtúrje kebelében. De igenis meg akarjuk a magyarságot óvni a teljes beolvadástól, azaz magyarságának teljes feladásától. Más az integráció és más az asszimiláció. Szívesen integrálódunk a befogadó vendégországba, úgy hogy valóságos új hazánkat lássuk benne. De nem akarunk teljesen asszimilálódni, nyomtalanul beolvadni, mert magyar értékeinket — értjük alatta nyelvünket, sajátos szokásainkat és hagyományainkat, valamint történelmünk és irodalmunk ismeretét — nem adjuk fel! Ez ellen senkinek józanul kifogása nem lehet. Hogy csak egy példát említsünk: Svájc kis területén négy nyelvközösség található, melyek mindegyikének megvan a sajátos kultúrája, de ki merné kétségbevonni ennek az országnak jól megszervezett egységét? Mi szívesen integrálódunk a vendégországban, de az integráció feltételezi, hogy van valami, amit érdemes integrálni, az új hazába beépíteni! Ha saját értékeinket feladjuk, akkor leszünk csak igazán kisemmizett földönfutók, akik már önmagukat sem tudják becsülni, s akiket a többiek is joggal megvetnek.

AZ EMIGRÁLT MAGYARSÁG TÖRTÉNELMI KÜLDETÉSE

Nekünk külföldi magyaroknak történelmi küldetésünk is van a szabad világban. Nem arról van szó, hogy ádáz gyűlöletet szítsunk az otthoni kommunisták ellen. Mi tudjuk legjobban, mennyire kommunista az otthoni kommunisták nagyrésze! Nem is arról van szó, hogy szinte mániákusan minden otthonról érkező látogatónak beszerzett kémet lássunk. Arról sincsen szó, hogy mi követ dobjunk az otthoni hierarchiára, mely sokszor tojástáncot járva igyekszik az egyháznak s a híveknek annyi vallásszabadságot biztosítani, amennyi a jelen körülmények között lehetséges. Világos, hogy az otthoni egyház vezetői másképpen helyezik el az

akcentusokat, mint mi a szabad világban. Nem is vonjuk kétségbe, hogy a mostani otthoni helyzet hasonlíthatatlanul jobb mint amilyen 56-ban volt. Mi is örülünk minden kis jobbulásnak, liberalizációnak, örülünk ha ügyes otthoni politikusaink akár ún. kapitalista módszerek becsempészésével kedvezőbb gazdasági feltételeket teremtenek. Csak tegyék, hisz ezáltal otthoni testvéreink helyzete javul! De mi meg akarunk maradni a világ szemé előtt annak,

hirdeti a vasfüggöny mögötti országok paradicsomi állapotát!

A MAGYAR PAPSÁG HELYZETE AZ EMIGRÁCIÓBAN

A múlt hónap 23-ának emlékezete indított arra, hogy kissé eltávolodjunk a témánktól. Azaz nem is távolodtunk el, csak elmélyítettük problémáinkat. Mi külföldi papok nem politizálni akarunk, hanem csak krisztusi evangéliumot hirdetni és magyar értékeinket ápolni. Ám

SÍK SÁNDOR (1889–1963):

AZ ACÉLEMBER*

„... minden pap, minden író, minden másokért felelős ember“.

*All, egyenesen, egymagán
Az acélember a hegy homlokán.*

*Szétárva karcsú, hosszú karjai,
A kábelek kígyóit tartani.*

*Nem görnyedez és nem erőlködik:
All és feszül és hordja terheit.*

*De hűvös feje túl a drótokon
Hosszan elnéz a nyúlós utakon.*

*Lát, embereket és országokat,
Bolond és keserű látásokat:*

*Az éhes ember néma ráncait,
Dokkok penészes árúsáncait,
Országhatárok inga-táncait.*

*És hall, hazug és gyilkos hangokat:
Boxhősöket, bárókat, bankokat,
És népgyűléseket és tankokat.*

*Az eszme önmagára-lázadását,
A forradalmak bárgyú körfutását,
Az örülések örök újulását.*

*A földgömb reng és ég a szemhatár.
Az acélember néz és konstatál.*

* 1935-ben, az Országos Katolikus Nagygyűlés alkalmából, a pesti Vigadóban a költő szavalt.

amik vagyunk: hazánkból önkéntes száműzetésbe ment magyaroknak! Ne mondja senki, hogy az 56-os menekült mind börtöntöltelék volt, csak „politikai elítélt” volt sok köztük. Ne mondja senki, hogy az emigrált magyarok csak szerencselovagok és kalandorok! Ilyenek is vannak köztük, de mennyi lelki vajdásba, mennyi szívtepő fájdalomba került a menekültek zömének a hazájukból való kiszakadás! Ezért pusztá jelenlétünk a szabad világban, a szélrózsa minden irányába való szétszórtságunk tanúságtétel legyen a kommunizmus embertelen rendszere ellen! Nem is kell sokat szónokolnunk, nem kell agitálnunk, pusztá jelenlétünk is felkiáltójel, mint ahogy a berlini fal sem beszél s a hazánk határán kifeszített vasfüggöny is hallgat és mégis ékesen

*All és szóvalán ég felé feszül:
Hordja a kábelt rendületlenül.*

*S ha olykor egy-egy holdas éjszakán
Ráül terhével a szörnyű magány,*

*S a látomások emlékeitől
Dereka már-már megroppanni dől:*

*Ilyenkor elég egy szempillantás:
A szomszéd hegyen másik óriás,*

*A harmadik ormon a harmadik
Hordozza látomása titkait.*

*Egy pillanat, egy közös rezzelés:
A három acélember összenéz.*

*Testvér — mondja az acélpillanat —
Tudom: gyengének lenni nem szabad.*

*Tudom a mi törvényünk állani:
Mi vagyunk a Vezeték várai.*

*Nem tudjuk honnan, nem tudjuk kinek,
De rajtunk megyen át az Üzenet.*

*Az ismeretlen Igét hordja vállunk,
Bennünket ideállítottak. Allunk.*

ságot keresztény talajba ültette és így biztosította számára ezeréves jövőjét. Nálunk a keresztény és nemzeti motívumok talán jobban összefonódnak mint más nemzeteknél. Aki az egyiket sérti, a másiknak is árt. S aki az egyiket ápolja, a másiknak is használ. Ha tehát a magyar emigrációnak alig van papi hivatása — és ez nem szolgál dícséretére! — akkor talán a meglett és keresztény életükben bevált férfiak sorában lesznek olyanok, akik a permanens diakonátust hajlandók vállalni. S ki tudja, talán a fiatalabbak közt is lesznek, akik idejüknek legalább egy részét mint diakonusok késznek a keresztény magyarság megmentésének szentelni?

A PERMANENS DIAKONÁTUS AZ EMIGRÁCIÓBAN

A magyar állandó diakonátus sikere sok feltételtől függ. Megértik-e a hívek, miért van szükségünk erre az intézményre? S tudunk-e szükséges anyagi forrásokat találni, hogy az állandó diakonátus financiaális bázisát megteremt-
(Folytatás a 2. oldalon)

Evangéliumi úton járni!

A templombajárás, a szentmiseáldozaton résztvenni, hallgatni az Evangélium tanítását nem elvesztett idő, hanem nagyon is gyümölcsöző. Segít önmagunkat megtalálni: a belső békét, harmóniát, a mennyek országát itt a földön.

Megtanít a pozitív értékek (igazság, szeretet) fejlesztésére s a negatívok (gyűlölet, mások megvetése) elfojtására.

Aláztatra nevel. Minden amim van, nem egyéni érdem, hanem kegyelem. S aki megtalálta önmagában a békét, a harmóniát, ha szívében megértés, szeretet, igazság uralkodik, annak emberi magatartása, fellépése határozott, magabiztos, de szelíd. Teste egészséges lesz (természetesen kell táplálkozni!) munkáját vidáman, jól végzi. Biztosan az evilági siker sem marad el tőle. Számára valóban „elközelgett a mennyek országa” (Mt 10, 7).

A templombajárás, az Evangélium tanulmányozása és megvalósítása életünkben elősegíti a bennünk lakozó Szentlélek munkáját (1 Kor 6, 19), kötelességteljesítésre int, felelősségvállalásra tetteinkért. Megóv a felelőtlen élvhajhásztól. Arra tanít, hogy a házasságig tartó önmegtartóztatás bőven megtérül később. Megtérül szép, egészséges gyerekekben!

Elég körülnézni a világban: mennyi betegség, veszekedés, válás, rablás, öngyilkosság fordul elő, s ez mind a bűn, a tudatlanság, az Evangélium nem ismerésének a következménye.

Érdemes-e az evangéliumi úton járni? — „Az én igám gyönyörűség” — mondotta kétezer évvel ezelőtt Jézus. Egészen így van! Aki derűs, az a legnehezebb munkát is könnyebben, örömmel végzi. Jobban és kevesebb fáradtsággal, mint a hitetlen, vagy a kételkedő.

Vigh Lajos

P. KISS BARNABÁS OH:

JEL ÉS CSODA

Ti vagytok a föld sója, ti vagytok a világ világossága. (Mt 5,13–16) Jézus szavai ezek, amelyekkel hozzánk fordul és bizalommal mondja el, mi a feladatunk, a szerepünk az élet színpadán. Félre tehát a kishitűséggel, a kisebbségi érzéssel! Nem a színpad mögött van a helyünk, hanem az élet sűrűjében, az élet közepén. Már Sartre is megfogalmazta: „Nem az a fontos, hogy mit csinált belőled a világ, hanem, hogy te mit csináltál a világ segítségével”. Vagy ahogyan Bertolt Brecht Szent Johannáról szóló drámájában írta: „Ne arra törekedjtek csupán, hogy jobb emberként hagyjátok el a világot, hanem jobb világot hagyjatok hátra”.

Ezt kívánta Jézus is követőitől, ezt kívánja tőlünk is. Sürgető feladat vár ránk: hogy Krisztus örömhírével betöltsük és megvilágítsuk ezt a sötét világot.

Mindenkiben ott szunnyad a szeretet, az a szeretet, amely várakozik. Várakozik, hogy kinyilvánuljon, hogy „kitörjön” a napvilágra. „Aki a jót szeretetben gyakorolja, az már ezzel jótékonyan hat egész környezetére, olyan mint a napsugár, mely a virágokat a sötét földből kicsalogatja”. (Prohászka)

Ebben voltak nagyszerűek a szentek. A puszták létük sokszor elég volt ahhoz, hogy „tavaszt” fakasszanak a lelkekben. Életük nem volt mindig rendkívüli, nem volt mindig csak feltűnő. A szeretet melege és világossága tette őket jelekké. Így tudták vonzani és formálni az embereket. Ez pedig mintegy csodaként játszódtott le, hiszen rajtuk keresztül jutottak a hívő keresztények Istenhez.

Gyakran mondják ma is az emberek: miért nem tesz az Isten valami csodát, hogy a tőle távol élő, hitetlenkedő megcsüggyenüljön és megtérjen? Isten nem egyedül akarta és akarja ezt tenni, hanem a szentek által, miáltalunk és mivelünk. És ez a szeretet jele és csodája. Talán senkisémet kételkedne, ha minden ember, minden Krisztus követő SÓ és VILÁGOSSÁG lenne mások számára.

Ti vagytok a föld sója, ti vagytok a világ világossága — ezt mondja Jézus. Nekünk mondja és ezért magunkba kell nézni. Tegyük kérdőjelet e kijelentéshez. Valóban só vagyok-e, valóban világosság vagyok-e? — Kezdjük azzá válni, akarjunk azzá lenni!

SÓ vagytok, melyet bele kell szórni az emberi életbe, mert csak ezáltal lesz ízesebbé, igazán emberivé és istenivé.

VILÁGOSSÁG vagytok, hiszen min-

den és mindenki a fényre, a világosságra vágyik. A sok emberi rossz, a gonoszság, a gyűlölet és harag sötétjében egy kis fénynek lenni és maradni. A mi arcunkról a szeretet fénye sugároz, hogy mi is mindig reménykedhessünk a ránk ragyogó örök világosságban.

*Az élet örök búcsúzás.
Ó, bárcsak tudnánk távozáskor
fényt hagyni, mint a Messiás,
beleszeretni a szívekbe,
apostolokba, mártírokba,
apostolokba, mártírokba,
hogy átadják a századoknak,
a századok az ezredeknek!
Fényt hagyni, mint a Messiás!*

*Vagy legalább is mint a Nap,
melyet elnyelt az alkonyat,
de a legbúsabb éjben is
világít még a gyöngyvirágban,
a liliomban, mécsvirágban.
Az életünk olyan tűnékeny.*

Ó, szent fényt hagyni volna jó!
(Mécs László)

November hónap első napjaiban kicsit közelebb kerülünk égi testvéreinkhez. Őket ünnepejük Mindenszentek napján. Valami szent kíváncsiság ébred szívünkben az örök élet után. Jézus földi életében sokat beszélt a mennyek országáról, hiszen különféle hasonlatokkal próbálta megsejtenni annak boldogságát. „Szem nem látta, fül nem hallotta, emberi szív föl nem fogta, amit Isten azoknak készített, akik szeretik őt”, (1Kor 2,9) vagy akik SÓ és VILÁGOSSÁG voltak másoknak.

Mivel a mennyei boldogság lényege az Isten színéről-színre látása lesz, ezt nem tudjuk emberi fogalmakkal kifejezni. Látni akarjuk mégis majd az égi fények gyújtogatóját, a virágok szövőmesterét, a világmindenség törvényhozóját, az egyetlen Ajándékozót, az Istent.

Hitünk arra tanít, hogy eljön majd a nap, az óra, amikor semmi és senki nem zavarhatja meg Istenlátásunk boldogságát. Ekkor megszűnik a remény, mert amit reméltünk, az beteljesedik. Csak egy marad meg: a szeretet. Ez soha nem szűnik meg. (1Kor 13, 1–13)

Akkor Szent Ágostonnal imádkozhatjuk: Magadnak teremtetél Uram, és most szívvedre ölelhetsz engem. Mindig utánad vágyódtam, téged éheztelek és most íme megtaláltalak!

Mégis mindezek tudatában Halottak napján másként gondolkodunk. Kimegyünk szereteteink, rokonaink, barátaink és ismerőseink sírjához, virágot viszünk és gyertyát gyújtunk...

Emlékezünk csak vagy keservesen sírunk? Üzen-e valamit a temető, megszólal-e bennünk a kérdező ember? A rideg csend? Am a virágos és fényes sírok válaszolnak: hiszem az örök életet, hiszem, hogy a szeretet erősebb, mint a halál. Ennek jele a sírdombon nem díszként álló kereszt. Hiszen tudjuk, vannak, akikért nem hiába hullott Jézus vére. Az ő keresztjük és majd a mi sírunk keresztje legyen hirdető jele hitünknek és annak a virradatnak, amelynek nincs alkonya. Ez a jel hirdesse a SÓ és VILÁGOSSÁG csodáját, amely bennük és bennünk végbement.

Életünk végső sorsa, örök boldogsága nem attól függ, hogy mink van, hanem mik vagyunk. Nemes, erkölcsös, finomlelkű embert nevelni sokkal nehezebb, de sokkal fontosabb, mint fegyvereket

gyártani. Jóllehet az élet terén sok sikert érünk el, de lelki téren nagy a visszaesés. Érdekes jelensége korunknak, hogy az egyház legszigorúbb szerzetesrendjeibe jelentkeznek a legtöbben.

Az erkölcsös, keresztény ember kiformálása egy élet-feladat. Az ember kemény anyagból van „faragva” és ezért nem lehet vész és kalapács nélkül megformálni.

*Óh, hány éles vasnak kell rajtunk
faragni,
míg méltók nem leszünk, hogy az Ég
királya
beállítson majdan szobros csarnokába.
Krisztus Urunk, segíts meg!*
(Babits Mihály)

Albert Camus a Pestis című regényében szintén érinti ezt a problémát. Rieux

Az ideai máriacelli búcsú

Az ausztriai magyarok ezidei máriacelli zarándoklata szeptember 22–23-ra esett. Irányi László, a külföldi magyarság püspöke, is részt vett rajta, ezért szokatlanul sokan voltak ott a rossz időjárás ellenére. A kb. 800–1.000 főnyi zarándok, akik között sok anyaországi magyar is volt — főleg Győr és Sopron megyéből — meglepte Irányi László püspököt is. 22-én, szombaton, a szokásos zarándokfogadáson ki is fejezte örömét amiatt, hogy ennyi magyar előtt beszélhet. A Szűzanya palástja oltalmába és a vértanú magyar primás, Mindszenty József atyai pártfogásába ajánlotta a sok magyar férfit és édesanyát. Képviselve volt a magyar ifjúság is a gráci és linzi cserkészekkel.

Az esti gyertyás körmenetre elállt az eső. Zúgtak és búgtak a celli harangok, amikor sokszáz imbolygó gyertya világító lángja mellett elindult a gyertyás körmenet. Kellemes új hangok vezették az éneket és imát a körmeneten. A két fiatal magyar irgalmastestvér, Kiss Barnabás és társa, arcát jó volt látni a sok ősz magyar papi fej között. — „Máriát dicsérni, hívek, jöjjetek!”

Másnap, vasárnap, kora reggeltől sokat gyóntattunk. Sok németet is, akik Stuttgart környékéről jöttek el szintén búcsút járni. A magyarok nagymiséje tíz órakor volt a kegyoltárnál. Szollár atya a traiskircheni táborban vagy 12 felnőtt magyar asszonyt és férfit készített elő bérmálásra. A legtöbbje két fiatal elsőszentáldozóval együtt szintén először járult szentáldozáshoz. — Különös hangulat vett rajtunk az egész szentmisén és a bérmálási szertartás alatt erőt. Idekintiek és hazaiak is, mindnyájan éreztük ennek a bérmálással egybekötött szentmisének a rendkívüliségét itt Máriacellben. Mintha csak újra török világot élnénk át Magyarországon! — Itt Máriacellben kell első szentáldozáshoz, bérmáláshoz járulnia a sok Nyugatra jött és szinte új pogánnyá lett magyarnak. A szentmise végén elénekeltük a pápai és a magyar Himnuszt, aztán átmentünk a szomszédos Mindszenty-sírhoz emlékezni és imádságos lélekkel elénekelni a „Boldogasszony Anyánk”-ot.

Délben a bencés superior látta vendégül a magyar lelkészeket.

Irányi László püspöknek másnap, hétfőn, szeptember 24-én fontos és nehéz útja volt: König bécsi bíboros érsekhez ment tárgyalni a bécsi magyar „Pázmáneum” sorsáról. Ez a tény is mennyire

doktor ajkára adja a kérdést: Tulajdonképpen azt szeretném megtudni, hogyan lehet valaki szent? — De hiszen ön nem hisz Istenben, — válaszolja Tarron, a lelkiatya. — Valóban nem. Ám az én egyetlen problémám mégis így hangzik: Tud-e az ember Isten nélkül szentté lenni?

Mi keresztények egyértelműen nemel válaszolunk. Az életszentség nem az ember egyéni teljesítménye csupán, hanem Isten meghívásának, kegyelmének eredménye.

Ki merné tagadni már: a legnagyobb tudás, tisztán és szentül élni. Ki tagadná, hogy a szent élet a boldog élet alapja.

Milyen jelre vagy csodára várunk? Válaszoljunk igennel a szent életre hívó Istennek. Legyünk jelek a ma világában, legyünk SÓ és VILÁGOSSÁG, hogy Isten ereje, kegyelme csodát műveljen bennünk, velünk és általunk.

*Sónak születünk a földre, amely ízt ad,
Fénynek születünk, amely világít és az ég felé tör.*

a török időkre emlékeztet! — Magyar katolikus intézmények sorsa felett sem intézkedhetik ma szabadon a magyar hivatalos egyház!

1624-ben alapította Pázmány Péter, esztergomi érsek, ezt a szemináriumot a kínos paphiány enyhítésére. Ez volt az az idő, amikor a török hódoltság legnagyobb kiterjedésű volt Magyarországon. Az első évben 13 kispapja volt, 1636-ban pedig már 62 növendék. A papneveléshez előfeltétel a megfelelő középiskolai nevelés volt. Pázmány ezért Nagyszombatban, Pozsonyban, Sopronban, Homonnán és Szatmáron alapított jezsuita kollégiumokat. — Iskolapolitikájának a betetőzése volt 1635-ben a nagyszombati egyetem. Egy év múlva már ezer növendéke volt.

*

*„Jaj, mely mocskosnak látszik a mi
tisztaságunk!
Mely haragosnak a mi szelídségünk!
Mely felfuwalkodottnak a mi
alázatosságunk!
Mely kegyetlennek a mi irgalmasságunk!
Mely gyarlónak a mi erősségünk, ha
Krisztus tükörébe nézünk!”*
(Pázmány Péter)

A MAGYAR PAP AZ EMIGRÁCIÓBAN

(Folytatás az első oldalról)

sük? Még fontosabb azonban a leendő diakonusok kiképzése. Az Egyház megkívánja, hogy még azok a laikusok is, akik alkalomadtán a templomban a szentleckét felolvassák, megfelelő oktatásban részesüljenek. A diakonusnak ismernie kell a saját egyházi jogi státusát, kompetenciáját, feladatkörét. Ismernie kell az alapvető hitigazságokat, hisz neki is Isten ígését kell hirdetnie. Kell, hogy tisztában legyen az Egyháznak erkölcsi tanításaival, mert sokan majd hozzá is fordulnak tanácsért és neki az Egyház szellemében kell tanácsot adnia. Mindezt meg kell szervezni, az oktatás helyét és módját megállapítani.

A hívek nagy segítségünkre lehetnek azáltal, hogy szívük ügyévé teszik a permanens diakonátus megszervezését. Támogathatnak anyagilag, de támogathatnak főképpen lelkileg. Az Úr Jézus, amikor megjegyezte, hogy sok az aratni való és kevés az arató, erre a lelki kötelességükre hívta fel figyelmünket. Szívleljük meg mi is szavait: „Az aratni való sok, de a munkás kevés. Kérjétek az aratás urát, küldjön munkásokat aratásába” (Mt. 9, 38–39).

München búcsúzik régi plébánosától és köszönti az újat

Münchenben a magyar misék színhelye: a néhány éve restaurált műemlék-templom, a Damenstift-Kirche régóta nem látott annyi hívet, mint szeptember 30-án. A szentmisére érkezett hívőcsereg alig fért be a templomba. Ugyanis München és környékének katolikus magyarsága ezen a szentmisén vett búcsút a közszereketben álló s most nyugalomba vonuló dr. Eperjes Ernőtől, aki 31 éven

A búcsúzó plébános

át volt München magyar plébánosa és a katolikus misszió vezetője. És ugyanekkor mutatkozott be az utód, az új plébános, dr. Cserháti Ferenc.

A templomba való bevonuláson elől magyar zászlóval cserkészek haladtak, őket követték a müncheni tánccsoport népviseletbe öltözött leány-tagjai. A 12 ministráns után az Eperjes atyával koncelebráló papság következett: Füstös Antal müncheni káplán, v. Kölley György, az európai cserkészek „Gyurkabá”-ja, az új plébános, dr. Cserháti Ferenc és Msgr. Valentiny Géza főlelkész.

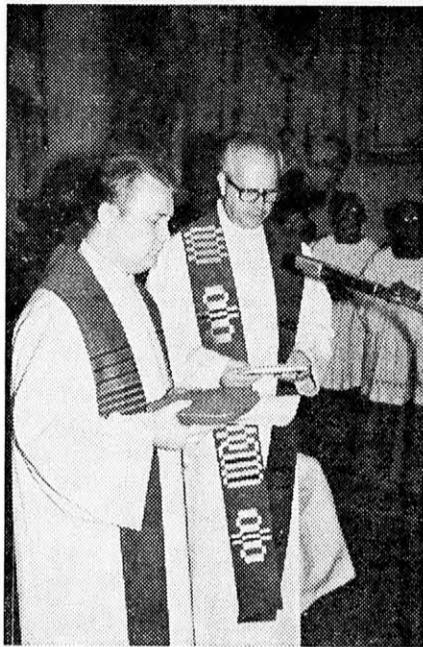
A szentmisén Eperjes atya utoljára szólt „hivatalos minőségben” híveihez. Keresetlen szavakkal tekintett vissza a mögötte álló több mint harminc esztendőre, attól kezdve, hogy éjszaka kellett elmenekülnie szeretett hazájából. Mün-

jukat a sok segítségért, amit tőle kaptak.

Ezután Msgr. Valentiny Géza főlelkész méltatta a nyugalomba menő Eperjes Ernőt, áldásos, hosszú éveken át folytatott lelkipásztori munkásságát, amelyet a müncheni és környéki hívek, régi és új menekültek szolgálatában végzett. Különösen — mondotta a főlelkész — az emigráció kezdeti, inséges időszakában jelentett sokszor életfontosságú segítséget a kapott lelki, és anyagi támogatás, de később is, a müncheni plébánián, az Oberföhring-utcai házban mindenki meghallgatásra talált. Sok ezren emigránsok, menekültek, szerencsétlen honfitársak emlékezhetnek hálával a segítségért, hivatalos ügyek elintézéséért, a vigaszért, amit Ernő atya mindig jószívvvel nyújtott nekik. Senki szegény tőle üres kézzel nem ment el és lélekben is megnyugodva távozhatt.

A főlelkész beszéde után felolvasták dr. Cserháti Ferenc müncheni magyar plébánossá történő kinevezéséről szóló okmányt, majd Valentiny Géza a kehely, a misekönyv és kulcsok átadásával képletesen is beiktatta az új plébánost hivatali tisztségébe, kifejezve annak reményét, hogy az új, fiatal plébános friss erővel és lendülettel folytatja azt a munkát, amelyet elődje hosszú évtizedeken át olyan odaadással és eredményesen végzett. Dr. Cserháti Ferenc — esküvéte után — bemutatkozó beszédében különösen kiemelte az Egyház általános közösségi jellegét, hangoztatva, hogy az Egyház nem kizárólag a papság, de még a pápa sem, hanem Isten népének, a hívőknek közössége; azaz — mondotta — az Egyház mi vagyunk, mindnyájan együtt.

vártott a szemináriumba, ahol tanárai között volt dr. Jakab Antal püspök. Márton Áron, erdélyi püspök szentelte papá 1971 április 18-án. Az új plébános még ma is a szatmári egyházmegye pap-

Az új plébános (baloldalt) beiktatása

ja. 1971–73-ig káplán Kaplonyban, 1973–79-ig Máramarosszigeten. Mindkét helyen különösen az ifjúsággal való törődés gondja volt rábízva.

Teológiai tanulmányai befejezésére hivatalos engedéllyel Nyugatra jött, ahol Frankfurtban, majd pedig Innsbruckban a Canisiánumban volt papnövendék. 1982-ben az innsbrucki teológia fakultáson doktorátust szerzett. 1982–84-ig káplán a müncheni Szent Margit plébánián. Feladata itt is ifjúsági munka. 1984 szeptember 30-án Valentiny Géza prelátnak, apostoli delegátusnak, beiktatta új hivatalába, a müncheni katolikus magyar misszió vezetésére, plébánosi címmel.

A müncheni magyar hívek és összes paptestvérei szeretettel fogadják. Kérik a Jóistent, adjon neki sok erőt, türelmet és szeretetet nehéz és felelősségteljes lelkipásztori munkájához.

Az Egyház életéből

II. János Pál pápa kivételes esetekben és az illetékes püspök engedélyétől függően, azonnali hatállyal megengedi, hogy minden pap a szentmisét latin nyelven és a II. vatikáni zsinat előtt érvényes tridentin rítusban is végezheti, úgy, ahogyan az a régi római misszálban van.

Ezzel a határozatával a Szentatya az ún. „tradicionalisták” kérésének tesz eleget. Visszautasítja azonban ugyanakkor azt a felhívást, hogy a megformált miserend katolikus alapelveket sértene. — A tridentin miserend V. Pius pápa vezette be 1570-ben.

*

A fuldai őszi püspöki konferencia többek között a papok öltözetével is foglalkozott. — A pap a nyilvános életben, mint Isten követe és Krisztus képviselője (alter Christus) jelenik meg, ezért a saját és a hívek érdekében áll, hogy mint ilyen felismerhető is legyen. Ezért nem jelenhetnek meg a nyilvánosság előtt úgy, hogy mint Krisztus követe felismerhető ne legyen. — A pap öltözete ezért legyen sötét, állásához méltó és küldetése a külön fehér papi kollaré által is felismerhető.

A „HARMADIK FATIMAI TITOK”

Nem a világ végével foglalkozik, mint azt általában mondják vagy gondolják, — jelentette ki Leira és Fatima püspöke,

A pápa közép-amerikai útja

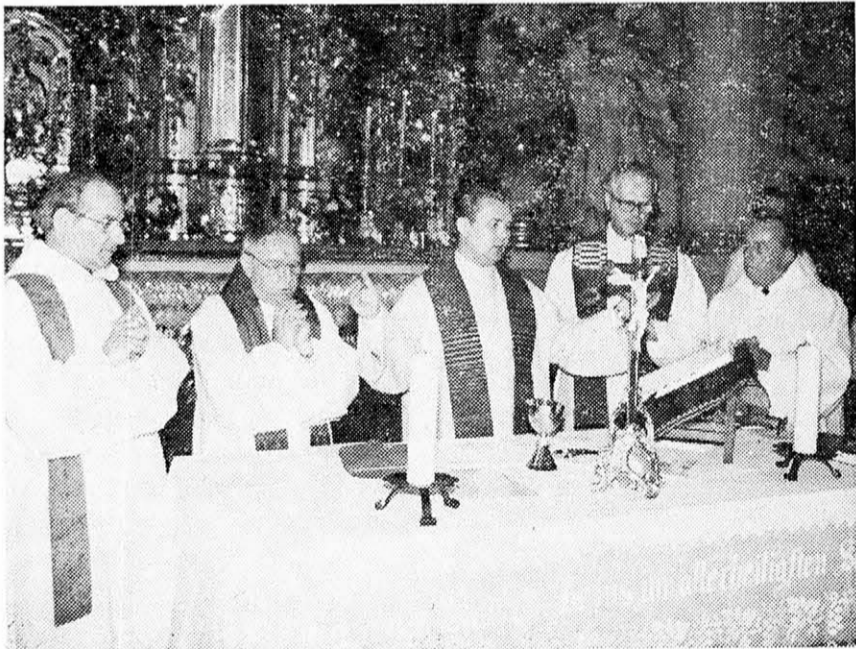
II. János Pál pápa október 10-én háromnapos közép-amerikai útra indult a Dominikai Köztársaságba és Puerto Rico-ba, hogy résztvegyen azokon az ünnepeken, amelyeket az ottani helyi egyházak Amerika felfedezésének 500 éves évfordulójára rendeztek.

A Szentatya október 10-én 16 órakor indult el Rómából Saragossába. Itt megszakította útját, hogy arról a földről induljon el Közép-Amerikába, amelyről a vállalkozás: Amerika felfedezése, elindult és ahonnan a legtöbb férfiú vitte el évszázadok folyamán a portugallokkal együtt az Újvilágba a krisztusi hit világgosságát.

Fogadására megjelent János Károly spanyol király, feleségével, a spanyol püspöki kar tagjai és óriási tömeg. — A király üdvözlésére a Pápa elismeréssel szólt arról, hogy Spanyolország katolikusai ennyire ragaszkodnak Péter utódjához és üzenetéhez. Az egyház tiszteletben tartja az evilági valóságok teljes autonómiáját és nem utasítja vissza az egészséges együttműködést a polgári hatóságokkal, amikor az emberiség javának előmozdításáról van szó.

Utána a saragossai nyitott panorámakocsin a Saragossai Szűzanya-bazilikába hajtott. Csendben imádkozott a Oszlopos Szűz előtt, majd kivonult a bazilika előtti térre, ahol a polgármester jelképesen átnyújtotta neki a város kulcsait, majd a Pireneusokról elnevezett nagy sugárúton egymillió hívőcsereg előtt homíliát mondott: A spanyol és portugál hittérítők működése az evangelizálás történetének legszebb fejezetéhez tartozik. A Pápa, mint a legfőbb hittérítő, most ezekből a forrásokból kíván új erőt vinni az amerikai spanyol egyháznak, ahol 18,000 spanyol hittérítő folytatja ma apostoli tevékenységét.

Másnap 9 órakor innét folytatta útját repülőgépen Santo Domingo felé.

A paptestvérek (balról jobbra): Füstös Antal, dr. Eperjes Ernő, dr. Cserháti Ferenc, Msgr. Valentiny Géza, v. Kölley György

chenbe a felejthetetlen emlékü Ádám György főlelkész rendelte a hontalan emigráns magyarok lelkipásztorának. Aki nem élte át azokat az idöket, el sem tudja képzelni, mi várta itt Eperjes Ernőt. Minden harmadik-negyedik ház még romokban hevert, mindenfelé szegénység, elkedvetlenítő kilátástalanság, testi-lelki züllés. Aztán lassanként eltakarodtak a romok és Isten irgalmából, nemcsak a házak, a lelkek is fölépültek...

A távozó plébánosnak a magyar Egyházközség nevében Pogány Ede elnök, a Katolikus Magyar Egyetemi Mozgalom nevében Czupy József főtitkár, majd a tánccsoport és a cserkészek képviselője mondtak köszönetet és kifejezték hálá-

A szentmise, amelyet a nemrégben alakult kórus éneke, valamint Molnár Károly művészi orgonajátéka is oly felemelővé tett, a magyar Himnusz eléneklésével fejeződött be.

Sz. J.

Az új magyar plébános Münchenben

Dr. Cserháti Ferenc, az új müncheni magyar plébános, Turterebesen, Szatmár megyében (ma Románia) született 1947 február 12-én. Középszkoláit Szatmáron, a Kölcsey Ferenc gimnáziumban végezte, majd a gyulafehérvári róm. kat. kántorképzőiskolában fejezte be érettségivel. 1965-ben belépett Gyulafehé-

A LEGÚJABB EGYHÁZI STATISZTIKAI ÉVKÖNYVBŐL

Az egész világon létező papok száma 1973–1982-ig: 433,089-ről 408,945-re (5,5 %) csökkent. Ugyanezen idő alatt az egyházmegyei és szerzetesi papnövendékek száma 73,759-ről 74,001-re emelkedett.

Európában 239,137 pap tevékenykedik. — **Afrikában** 17,233, **Észak-Amerikában** 119,302, **Óceániában** 5,542, **Ázsiában** 27,731 a papok száma.

Míg 1973-ban 3,790 pap vált meg hivatásától, addig 1982-ben csak 1,226.

PROKOP PÉTER:

A hála

A tükrömből mintha az apám nézne rám vissza. A múltba kövült arca. Pedig én vagyok az, aki lassan hozzá öregedtem. Alig volt idősebb nálam a tekintete, amellyel itthagyt minket. Mellé áll az anyám emléke is. Az övé fiatalabb, mert elhagytam őt s nem hozhattam magammal a halottas ágyi búcsúzkodását.

Apám-anyám vagy anyám-apám, melyiket sóhajtsam az első helyre? Egyszerre kéne, de erre mi, a térben és időben élők, képtelenek vagyunk.

Miért hoztak a világra? Sosem mertem megkérdezni tőlük. Miért neveltek föl? Nem volt elég egyéb gondjuk? Visszanézve, annyira szerettem, hogy nélkülük és testvéreim nélkül értelmetlen lett volna az életük.

Nemcsak a madár szívében, egyáltalán minden élőben benne van a szeretetösszön. Kötelesség is, de kielégítő kárpótlás is. Mekkora öröm ujjong a pállótiszájú, tollatlan költőcinkék fészében! Pont most nyújtja a torkukba fürge anyjuk a kövér hernyót. Isten a teremtő jóságát a környezetem szívére keresztül továbbítja hozzám.

Az én szívem is erre való? Ejnye most megnyilallott. A szüleim miatt-e?

Kopogtatott. Még sohase számoltam meg, hányat is dobban a neki kimért futamában. Egy perc alatt hatvan. Egy óra közben hatvanszor ennyi. Éjfél felé még meg kell szoroznom huszonnégytel. Hát az egész év rohamában? Sokszorozzuk csak gyorsan 365-tel tovább. Az elmúlt esztendőben, amíg letépdük az 1983 kalendárium lapjait, 35 milliót préselt-tárgult a mellkasom motorja.

Úgy meglepődtem az összegegn, hogy abbahagytam a szorzásokat, pedig még folytatódik a növekedés a dicsekedett vagy be nem vallott életkor szerint is. A hatvan körülnek átlagban 2 milliárd és száz milliószor önti szét és szívja vissza a vérét ez a fáradhatatlan pumpa.

Ha csak öt percig lustálkodott volna? Kilukadt volna egy koronaér rajta?

És még panaszkodom a térdem miatt, zúg a fejem, cseng a fülem, feledékeny vagyok. Akárcsak, aki csinos ruhát kapott és sír, mert elhervadt rajta az illatos székfü.

Más is van úgy? Néha a gond kiver az álmomból s a párnámról hallom a szívverésemet. De úgy ám, hogy most már ez akadályoz az alvásban. Veri a taktust, ahogy a régi hajókon az evezősöknek az iramkalapáló. Mire sürget?

— Két operaénekes-jelölt lakott nálunk. Hogy megélhessenek, bejelentkeztek valamelyik templomkórusba, de szájukat csak tátogatták, nehogy leromolják a hangjuk a többi rekedt dalnokéhoz.

Autószerencsétlenségben meghal a mozihős. Jelentkezik odafönt, de az ég portása visszaküldi: csak ötven év múlva van bejegyezve. Jókora ajándék: jobban megszolgálja a jövőmet. Mindnyájan visszamaradottaknak képzelhetjük magunkat. Ősz hajunk kéri számon könyvelmőségünket.

De ma este tulajdonképpen nem az elfecsérelt vagy jól fölhasznált léptem miatt jöttünk össze, hanem az emberben

jelentkező szociális képességért, amely a legnemesebb erények közé sorolódik: a hála.

A kutya fog kiveszni utolsóának a négy lábúak között. Míg a gazdája oda degenérálódik, hogy képtelenné válik megbecsülni állatbarátjának azt a nemességét, amely, amikor a lábához dörgölődik, fölcsillan a szemében: a hálája. Vonnitva meghal a sírján. A falat ételért védi vak tulajdonosát. Ül mellette s koldul neki a korzón.

A szüleink rejtett jóságából való-e az, hogy elmentek: nehogy a terhünkre maradjanak, nehogy éreztessék velünk a kötelességünket, a hálát.

Veszedelemes jót tenni, — elmélkedik a római Seneca. Aki gyakran és nagy mértékben részesül a szívességünkben, lassanként halálos ellenségünké válik. Mélylélektani magyarázata érthető. A viszonzásra képtelen: először csak az utca másik oldalára menekül, majd ököibe szorul a marka, végül ádáz utálatba vált át a lelke.

Jézus túlcserélte erkölcstana mégis arra buzdít: adj, annak, aki kér. Sőt: püpozottan adj! A Mennyei Atya se aszerint méri a kegyelmét, hogyan viszonyozzák azt vissza. Az Örök Adót nem keseríti el a hálátlanságok óceánja. — Az állandó zaklatóké: adj Uram, de gyorsan. Kérem, kérem, kérem... a nyafogók kikapott gramofonlemezé nem halad tovább a köszönömnél. Nem mintha az égnek volna rá szüksége, csak a saját nívómat mérsékeltem. Hogy a fehér hollók s fekete hattyúk közé tartozom-e.

Szerettem volna látni Jézus arcát, amikor csak egy akadt, aki a tíz közül viszatért. Csak egy poklosságból megtisztult hajtotta homlokát áldott kezére. — Csak amikor a szükség szorongat, jajdulunk föl. Pedig mid van, amit nem kaptál?

A háztulajdonos büszkén gusztálja emeletes palotáját. Az ügyességem! Csettint és boldog. Belevakultan a szerencsésébe nem látja a kocsiiban tolt nyomorékot. Pedig lehetne fordítva is. Könnyen elfelejtjük, hogy a ház fölött is, a felhőkön túl is van Valaki, aki az áldását adja.

A beteg mögött összesűgök az orvos: jól fog működni az acéldarab, amelyet beoperált az eltört combnyak helyébe? Maga csak adjon hálát az igazi csontjéért, de ez az öregasszony is hálálkodhat inségében a maga kapott vasáért, amellyel mégiscsak járhat majd.

Fehér botjával kopogtatja az útszélét a vak. Fölsóhajtok-e: Deo gracias! — Botorkálhatnék én is a helyében.

Kilométerekre nyúlik a kórházi ágyak sorja. Sohase üresek. Mozdul-e imaszerrű-érzés bennem, hogy nem én lihegek valamelyiknek fehér lepedőjén. Belém van-e gyökerezve, hogy mindig többet kapok mint, amit megérdemelnék.

A megbénult mellé állók aggodalmaskodva: mivel is vígasztaljam s az rám mosolyog: már mozognak az ujjaim.

Van-e imám a kenyérszegés előtt a benne rejlő erőért is, ami vele adatik. Felörvendek-e a meghalगतott könyörgésem után? Tudom-e azt, hogy főtáplálékomat a tudóm által fogyasztom: a levegőt? Szerencsés vagyok, hogy nincs teli kavicssal az epém, nem rágja gyomromat kellemetlen fekély. De el tudnék-e addig jutni, hogy rábólintsak arra is, amim nincs. Pedig, hogy szeretném!

Uram! Hadd csókoljam meg a kezedet mindenért.

NOSZLOPI LÁSZLÓ (Budapest):

A család lélektani jelentősége a gyermek és a későbbi felnőtt életében

A nagy színdarab-írók, Ibsen, Molnár Ferenc s mások, sokféle érdekes tárgyat választottak műveik számára, de a legnagyobb drámaíró, Shakespeare, lényegileg csak egyetlen témát tárgyal valamennyi drámájában: a családi élet problémáit. Mellesleg ugyanezt mondhatjuk el a nagy antik klasszikusokról: Aischylos, Sophokles és Euripides drámaíróiról is. Az antik drámák egyik hősről, Oidiposról nevezte el a mai lélektannak tagadhatatlanul eddig egyetlen lángelméje, Freud, azt a lelki komplexust, amelynek megújult működése jellemzi a lelki rendellenességeket és patológiás folyamatokat. Freud nagy felfedezése a tudomány számára egyébként épp abban a körülményben áll, hogy meglátta a családi élet sorsdöntő jelentőségét az egyén normális vagy rendellenes jellemfejlődése szempontjából. Eszerint a kisgyermekkorban és a serdülés idején az egészséges családban kapott példakép irányítja normálisan a felnövekvő személy lelki életét, illetőleg a beteg család viszi negatív útra ugyanazt. A tudományos lélektani embermegismerés épp úgy a család lélektani problémáit helyezi a középpontba, mint a költők legnagyobbjainak lelkeken-keresztüllátása.

Válságban a család?

Miközben azonban a költészet és tudomány egymástól függetlenül, de egyaránt látja a családi élet sorsdöntő jelentőségét a gyermek számára, a családi élet a valóságban válságba jutott a házasság válsága folytán. A rossz házasságok és válások száma idestova 100 éve egyre növekszik. A monogámia gyakorlatilag egy szukcesszív poligámianak adott helyet, mert nem igazi monogámia többé, amit ismételtelen megszakítanak és új házasságkötéssel „folytatnak”. E tényekre támaszkodva a házasságon kívüli nemi élet hívei a házasságot a mítoszok korába utalják vissza a családdal együtt. Szerintük a gazdasági életben az egyes ember munkájára van szükség, valamint hogy a nő is dolgozó, vagyis gazdaságilag önálló. A család megszűnt termelési egység, munkaközösség lenni. A mai rohanó életben a család egyes tagjai a maguk életét élik, nincs meg bennük eléggé az összetartozás érzülete, nem akarnak a családban sem tekintélyt, sem alárendeltséget, hagyományt ismerni. Az otthon egész intézménye hanyatlani látszik. A nők követeléseivel jogegyenlőség irányában nemi területre is kiterjedtek. Az „öntudatos nő” felveszi a hónap végén fizetését és a férfitől nem vár egyebet szerelemnél. Azonban nem tudja elszigetelni magát az őt körülvevő férfiaktól. Ezért állandó kísértésnek van kitéve, de a kísértések főleg akkor veszedelmesek, ha anyagi előnyökkel is kecsegtetnek. A szabad szerelem hívei ezek után felvetik a kérdést: mi az erkölcsösebb: házasságban élni szeretet nélkül, vagy házasságon kívül, de egymást szeretve? A kérdés persze helytelen alapon áll. Ugyanis a valódi szerelem igenli önmaga tartósságát, lényegéhez számít a hűség is, tehát — a felbonthatatlan házasság. „Szeretlek, de csak egy évig vagy csak két évig” — így nem beszél az, aki igazán szeret.

A gyermek sorsa a családban

Azonban lehet akármilyen elméleti vita tárgya a házasság intézménye, és jusson gyakorlatilag akármilyen válságba,

egy döntő körülmény okvetlenül a házasság és a családi élet mellett szól, mégpedig a gyermek sorsa. A házasság felbomlása, a rossz családi élet vagy a szülők válása esetén a vesztes mindig a gyermek. Ezért a házasság intézménye nem avul el, hanem inkább nagy jövőnek néz elébe. Bajait lényegének fennmaradása mellett kell orvosolnunk, a könnyelmű és felületes párválasztás elkerülése útján. Nem szabad úgy lépni egy házasságba, ahogy az ember egy bridzspartiba vagy eszpresszóba lép be.

A házasságellenes és családbomlasztó erővel azért szembezáll mind a keresztény gondolkodás és életszabály, mind a szocializmus, mégpedig a tiszta családi élet érdekében. Ugyanakkor a lélektan precíz és egzakt tudományos tapasztalati adatokkal bizonyítja, hogy a harmonikus, meleg családi élet és otthon szükséges a gyermek számára. A hangsúly persze a „harmonikus” és a „meleg” szavakon van. Mert a házasság torzképe, egy feldult, megzavart családi élet zivataros atmoszférája nem az a klíma, amelyben a gyermekek jól fejlődhetnek és boldogan felnőhetnek. A gyermeknek világos, tiszta, rendezett viszonyokra, biztonságra és mindenek előtt arra van szüksége, hogy bízhatson a felnőttekben, a szülőkben, hiszen bennük keres támaszt.

Életének kezdetén a kisgyermeknek feltétlenül és állandóan az anya ápolására van szüksége. Az anya szeretetére. Az elveszett anyát nem lehet pótolni, nem tudjuk pótolni. Az anya-gyermek kapcsolat nélkül a kisgyermek elpusztulna. Ez a kapcsolat azért öröklött és ösztönös. A magzat-ápolás ösztönének örökletes viselkedési mintái vannak, ilyen pl. a gyermek megkapaszkodása az anyába. Utóbbinak lényeges vonása a test-közelsége. Kismajmokkal és részint fémből, részint szőrös anyagból készült műanyagokkal végzett kísérletek mutatják, hogy az elszigetelten vagy fémannyal nevelt kis állat (rézus) hiába kapott játékot, nem tudott játszani vele, nem tudott manipulálni, vagyis kézhasználatot nevelni, gyakorolni. Később a kismajmok nem tudtak társaikkal játszani, alig tudtak reagálni szociális vagy egyéb környezeti ingerekre. Amelyikből aztán anya lett, az rossz anya volt, gyerekéhez közönyös, durva. Tehát már az állatoknál sem szorítkozik az anya-gyermek kapcsolat a táplálkozásra, hanem az állatanyá bevezeti kicsinyét a mindennapi élet szokásrendjébe. Az anya nélkül nevelt majomgyerekek egész életében tehát jelentős magatartási rendellenességeket észleltek.

Ami az embert illeti, a helyzet lényegileg ugyanez. A világ különböző országaiban számos nevelőotthon létesült az anyától elszakadt gyermekek részére, rendszerint kiváló egészségügyi gondozással, korszerű felszereléssel és szakképzett gondozókkal. Ennek ellenére a gyermekek nem fejlődtek kielégítően. A családban nevelt gyermekek rosszabb ellátás mellett is jobban fejlődtek, mint az intézetiek, beszédképességben és értelmi téren is. A különbség egyetlen oka az érzelmi élet. Az első csoport nem kapott anyai szeretetet, a második kapott. Vizsgálatokat végeztek anya által nevelt és lelencházi gyermekek között. Az összehasonlítás ugyanezt az eredményt (Folytatás az 5. oldalon)

MINDSZENY BÍBOROS

magyar nyelvű életrajza

Közi Horváth József

tollából, zsebkönyvben.

Megrendelhető az Életünk szerkesztőségénél (Máriacellben Bourdeaux Ottó SJ atyánál) és az összes magyar lelkészénél.

Ára Európában 6.— DM, tengerentúlra 4.— dollár.

(Folytatás az előző oldalról)

mutatta: a lelencházi gyermekek ijesztenően hanyatlottak fejlődésükben, és az anya által nevelt gyermekkel szemben 40 %-os visszaesést mutattak. Ezt a jelenséget nevezzük hospitalizációnak, mert a kórházakban a gyermekek hasonló jelenségeket mutatnak: visszaesnek érdeklődésükben, elsvárosodnak kapcsolataikban, tompaság és közöny tüneteit mutatják. Még a halálzási arány is nagyobb az anya nélkül nevelt gyermekek csoportjánál. Az ilyen gyermekek később nem érik el a megfelelő értelmi színvonalat és szociális berendezkedést, átlagukat tekintve.

A család széthullásának következményei a gyermekek nevelésében

De a gyermeknek nem csupán anyára, hanem apára is szüksége van, mind a két szülő együttesére. A gyermek lelkiismerete, erkölcsi jelleme oly módon alakul ki, hogy szereti szüleit és szeretetből megteszi, amit azok akaratának ismer fel. Azonosítja magát a szülők akaratával, magáévá teszi és „bevetíti” (introicálja). Később kiegészíti ezt az erkölcsi állásfoglalását és magatartását a nevelők, a történelmi tanulmányok, a hittan stb. erkölcsi példáival. Ha ez a folyamat zavart szenved, kapjuk a társadalomellenes vagy bűnöző embert.

Amit a fiatakorúak érzelmi sérülésének nevezünk, annak okai a családi környezet széthullásában jelölhetők meg. A családi közösség tönkremenetele érzelmi nyomorúságot és nélkülözést jelent a gyermek számára. Árvaság, félárvaság, a szülők vitatkozása, egyetnem-értése, veszekedése, kölcsönös leghalásztalansága, erkölcstelen életmódja, durvasága, bűnözése, válása, új házasság kötése (amelynek folyamán a régi házasságból származó gyermekek gyakran feleslegessé válnak, „útban vannak”), iszákos, idegbeteg szülő: érzelmi sérülés forrása a gyermek számára.

A gyermek szeretetet óhajt adni a szülőknek és tőlük szeretetet akar kapni. Ha nem kapja meg, agresszió támad benne a szülővel szembeni kudarc és lehangoltság nyomán (frusztráció - depresszió - agresszió triász). A következmény rendszerint még nagyobb szeretetlenség a most már „rossz” gyerek iránt, ami ebben még nagyobb agressziót kelt. Az előbbi lelki folyamat ismétlődik, csak kvantumban megnövekedve. Úgyannyira, hogy ebben a „boszorkánykörben”, örvényben keringve és sodródva, a gyermek megkísérli agresszióját a családon kívül kiélni, amikor is azonban szemben találja magát a társadalom törvényező és rendfenntartó intézményeivel, más szóval: a bűnözés útjára jut. A züllött gyermekek, ifjak, leányok érzelmileg sérültek. A sérülés oka nagy átlagban a szülői háznak, a családnak bomlása.

Fejtegetéseink nem akarnak valami fatalizmust képviselni, téves volna sorainkat félreérteni determinisztikus irányban, olyanféleképpen, hogy a szétbomló családi miliő ártalmait mintegy predestinálnának, mondjuk a bűnözésre. A mai lélektan ismeri az állásfoglaló „én” tényét, amely nagyjából megfelel a bibliai szabad akaratnak. Nem lehet az egyént 100 %-osan a családi színtre, kizárólag pozitív vagy negatív környezethez vezetni. A gyermekkor jó családi miliő mintegy természetes kegyelemnek számít és ennek hiányában átlag minden századik gyermek kapja meg az erős egyéniséget és a természetfeletti segítséget, hogy mégis megállja helyét.

DR. GALAMBOS IRÉN OSB:

Bencések tanulmányi háza Budán

A házat szept. 9-én Szennay András pannonhalmi főapát felszentelte Budán, az egykori, török időkben elpusztult kávai bencés apátság helyén.

I. rész: Történelmi visszatekintés

Az 1940-es évek elején tanári szakdolgozat készült Pannonhalmán; a magyarországi bencés apátságok földrajzi helyzetét vizsgálta. Összefoglalásként megállapította, hogy a legtöbb bencés apátság hegyen vagy hegyoldalon — Benedictus montes amabat — (Benedek a hegyeket szerette), vagy legalább is a messze környék legszebb pontján épült. Ezt igazolja az a tény is, hogy amikor az M 7-es balatoni műút elér a tétényi-fennsík szélére, az autósok aka-

az apátság tizedszedő helye Nivegy (Nyék) félmérföldre esik Kávától. Nyék a sasadi plébánia területéhez tartozott. 1236-ban Lőrinc kávai apát a telki apáttal közösen adja bérbe monostoraik János ispántól és Aba bántól kapott területét. Később visszaszerezték ezt a szőlős földet, s a nagy-pesti németeknek adják bérbe. A XV. században Garai Miklós nádor Káván bírt részeit az apátságnak engedte át, melynek élén ekkor Jakab apát állt. Albert király idejében, az országos zavarok között Szatmári Egyed bencés és János remete között vita tárgya az apátság. A XV. század végén a budai vár Szűz Mária templomának plébánosa Pál, Káva kommentátora, 1494-ben nem jelent meg Vitéz

selőt ajánlotta, aki már két kápolnát is épített birtokain, gyermekkorában pedig a kávai apátsági romok között játszadozott. Memorandumot szerkesztett és küldöttségek menesztését határozzák el a főpolgármesterhez és az alpolgármesterekhez, Teleki miniszterelnökhöz és Hóman kultuszminiszterhez. Zarándoklatot akarnak szervezni az egykori apátság helyére a romok történetét ismertető füzet kiadását és új tagok toborzását is elhatározzák. A kérvények elmentek. A főváros megvásárolta a területet. Szunyogh atya „Kávai füzetek”-nek egy-egy példányát is megtaláltuk. A romok történetét Czermann Antal a háború befejezése után külföldön adta ki.

De térjünk vissza a kávai apátság lábánál emelkedő kisebb dombtetőn épült kápolnához. 1943-ban Körmeny Béla, fiatal szatmáregyházmegyés pap néhányéves nyírségi káplánkodás után a fővárosba került, a kelenföldi „prérin” lévő szülői házba, hogy a Zeneakadémián egyházzenei tanulmányokat végezzen, mert püspöke székesegyháza karnagjának szánta a művészetek iránt különös fogékonyságot mutató papját, aki teológiai tanulmányait Bécsben végezte. Mint pazmanita megismerkedett Pius Parsch klosterneuburgi kanonok népliturgikus mozgalmával. A plébánosától felajánlott Szt. Szabina kápolna szinte fölkinálkozott magyar St. Gertrudisnak (ez volt Parsch kis román kápolnája). Beuroni mintára kifestette: szembenéző oltárral, kőambóval, az apsis félkörívbe a trónoló Krisztus képével, legelő báránnyakkal és a forrás vizét ivó szarvasokkal, a diadalívén pedig az ősegyház szentjeivel és a még ma is meglévő függő, drágaköves keresztel láttá el.

Amikor női orgonistája férjhezment, maga lett a kántor, misézőnek pedig fölkererte Szunyogh atyát, aki ezt készségesen vállalta és magával hozta liturgikus közösségét. Xavér atya 1947-ben megvásárolta a kápolna melletti telket s barátai és tanítványai segítségével sekrestyéül szolgáló „cellát” épített rá kis kerengővel és itt helyezte el nagy könyvtárát. A romokból termelték ki a téglákat és gerendákat. Az itt tartott lelkinapok sokak számára nyújtottak lelki megerősödést. Xavér atya a telket a rajta lévő épületekkel a Rendre hagyta.

(A második rész köv. számunkban)

Olvasói levél

Levelét kaptunk Kanadából: Nyolcvan év felé járó, kis nyugdíjastól. Palo Altóban lakik. Ezer dolláros „money order”-t küld a Szent István Bazilika restaurálására, hogy példát mutasson. Ő, a kis nyugdíjas, azoknak, akiknek sokkal több van. Dr. Gócza Imrénének hívják. —

Egy másik levél valakitől, aki ennek az évnek májusában jött ki: „1984 májusáig Magyarországon éltem a Szent István bazilika közvetlen közelében. Sűrűn betértem oda egy-egy imára, vagy meditációra... Fájó szívvel kellett megállapítanom a bazilika siralmas állapotát. Többször volt alkalmam beszélni plébánosával is. Most örömmel állapítottam meg, — ahogy kijöttem — hogy a külföldön élő magyarság nem feledkezett meg a szükséges összefogásról, ebben a fontos katolikus ügyben”. — A levélhez DM 100 volt mellékelve.

Sík Sándor:

Halotti beszéd a mezei virágokhoz

*Esteledik, de még zöldék az árnyak.
Köröskörül a szép mezőn kaszálnak.
A tarka-barka sok szelíd virág
Féjét lehajtja, megadja magát.*

*Subog a fű, a kasza éle serceg.
Derék kaszák, pihenjetelek egy percet,
Engedjetelek, hadd váltok egy komoly szót
Szegény fiúkkal, talán az utolsó.*

*Esendő fiúvek, halandó virágok,
Jószívvél voltam mindig én hozzátok,
Nem téptelek le, ott szerettelek,
Ahová a Jóisten ültetett.*

*Könyörögjetelek hulltokban értünk,
Kik ma vagy holnap nyomotokba érünk,
Hogy ne legyünk rútabbak nálatok,
Kik szépségben éltetek, haltatok.*

*Hadd mondok el hát búcsúzó beszédem
Ezen a csendes, imádkozó réten,
Amíg az illat, a virág imája
Felelni tud még lelkem sóhajára.*

*Hát, testvérek, virágocskák, füvecskék,
Mentek ti is, mint elmennék a fecskék,
Mint lomb a fáról, kézről a kasza,
És annyi más még — elmegyünk, haza.*

*Azért, testvérek, bizony mondom
nektek:
Mikor a kaszáról leperegtek,
Ne magatokért imádkozzatok,
Félig már üdvözültek, illatok.*

ratlanul is lelassítanak, hogy legalább egy pillanatra gyönyörködjenek az előttük feltároló páratlan panorámában. Itt, a mostani „Panoráma” étterem fölött éppen most folyik az ásatás, hogy az egykori kávai bencés apátság romjait feltárják. A hagyomány szerint ez volt az a bencés apátság, ahol szent Gellért és még három püspök társa vértanú haláluk előtt az utolsó éjszakát töltötték.

1939 nyarán, két magyar bencés, *Kühár Flóris* és *Szunyogh X. Ferenc*, sora felkeresték az egykori apátságok romjait vagy helyeit, s „Dunántúli utazás a bencés múltba” címmel a Pannonhalmi Szemle 1939. évfolyamában számoltak be útjukról. Káváról a következőket olvashatjuk: „A Dombtetőn a romok fölött vadcserecsnyefa és kökény virágzik. Egymásra halmozódó kövek; itt-ott a falak vonulását fel lehet még ismerni, templom, kolostor alaprajza bontakozik ki a romokból. Ezek a romok is nagy múltat hirdetnek. Tán a XII. század folyamán alapította az Aba-nem valamelyik tagja Kávát, ellátta birtokokkal, melyek jól benyúltak Kelenföld felé, a budai hegyek alá. A romok fekvésén a bencés települési hagyomány érzik. Ezek a kilátások, távlatok a budai hegyekre, Vértesre, Pilisre, Sashegyre, Gellérthegyre, a Dunavonalára és az ország fővárosára; a hegytető Istent idéző magánya ma is a régi szenthely hangulatát ébresztik fel az emberben”.

Az impozáns Magyar Bencés Rendtörténet XII. kötetének II. — az elenyészett apátságokról szóló — részében csak kevés adatot találunk Káváról. A pécsváradai ún. alapítólevél említi, hogy

János veszprémi püspök megyei zsinatán, ezért kiközösítés alá esett. A következő évben megjelent Veszprémben és engedelmisséget fogadott a püspöknek. Az apátság további sorsa ismeretlen. Ha megérte a következő századot, a Buda körül dúló harcokban pusztulhatott el.

A továbbiakban az 1982-ben megjelent esztergomi sematizmus kalauzsol el bennünket: A XVIII. század végén a Virágölgy és a Péterhegy környékére települt német lakosság egy szép, barokk feszületet hoz magával és a Péterhegyi-út szélén állítja fel. 1932-ben rácschal veszik körül, majd a körülötte vásárolt telekre szén kápolnafülkét építettek. Ez lesz a kiindulása az 1932-ben megalakult Budapest—Péterhegyi Szt. Szabina Kisegítő Kápolna Egyesületnek. A Szt. Szabina név felvételét az sugallhatta, hogy az Árpádok korában e hely közelében, a mai Kamaracrdő-dűlőben, virágzott a kávai Szt. Szabina bencés apátság, amelynek romjai műemlékileg védettek. 1934-ben épül a mai kéttornyú templomocskára, amelynek jobboldali toronyfülkéjében helyezik el a kegyelettel körülvett keresztet.

1941 március 21-én alakult meg a Kamaracrdői (kávai) Kápolnaépítő Egyesület. A gyűlést dr. Szunyogh X. Ferenc hívta össze és nyitotta meg, mint akit Serédi primás az egyesület egyházi elnökének elfogadott. A Szt. Benedek napjára összehívott gyűlésen először ismertette az addig történeteket. A pannonhalmi főapáttól felhatalmazást, dr. Mécsáros János érseki helynöktől pedig engedélyt kapott egyesület alapítására. Világi elnöknek Czermann Antal képvi-

Elkészült beszámoló egy felemelő magyar ünnepről

A Benelux államok magyarsága aug. 26-án Aalst-ben tartotta Szent István ünnepségét. Aalst flamand városka és van egy gyönyörű gótikus bazilikája, amit a mi Szent Erzsébetünk alapított. Ebben a templomban volt az ünnepi szentmise. Örömmel állapítottam meg, hogy nem fogyunk, hanem évről-évre többen vagyunk ezen a nemzeti ünnepünkön. Ragyogó napfényben sok szép zászlóval, lányok, asszonyok gyönyörű magyaros népviseletben, himzett blúzokban, Máriát dicsérve vonultak a templomba.

A szentmisét dr. Szabó Lajos brüsszeli lelkész mutatta be és vele celebrált négy magyar lelkész és a belga püspök helyettese. Az énekeket Dobai Sándor főlelkész vezette és 600 magyar ajkán sírt fel az ének: „Ah, hol vagy magyarok tiündöklő csillaga”. Csodálatos szépek ezek a Szent István ünnepek, mert annyira egyek leszünk az imában, az énekekben és eltölt bennünket a magyarságunkhoz való tartozás tudata.

P. Muzslai SJ beszédében két kérdést tett fel. Mit adott nekünk és mit vár tőlünk Szent István király? Adott az ősei által karddal megszerzett szállásból hazát és alkotott a népből nemzetet. A testvértelen magyar nemzet fennmaradásának titka, hogy első szent királyunk Krisztus keresztségét tűzte fel a pogány Hadúr roskadozó oltárai fölé és népét beillesztette a keresztény nyugat nagy közösségébe. István király ma várja tőlünk a magyar haza áldozatos szeretetét és azoknak az alapköveknek megbecsülését és megőrzését, amire Ő országunkat építette. Mert a szent király arra figyelmeztet: Magyar véreim vigyázzatok! Jobb, emberibb életet akartok keresztény szellemiség és erkölcs nélkül? Pusztulás lesz az, nem élet! Boruljunk le Isten oltára előtt és imádkozzunk, mi árva, az egész világon szétszórt magyarjaid. Légy vezérünk és útmutatónk! Építsd fel újra lelkünk templomát, hogy újra szeressük egymást áldozatos, igaz keresztény szeretettel, hogy a hatalmas és jóságos Isten könyörüjön meg rajtunk és áldja meg végre a magyart!

Délután a közeli iskola termében volt az ünnepély. Kicsik és nagyok szép szavalatokkal, énekszámokkal szerepeltek. Díszbeszédet dr. Kiss István prof. mondott, aki Szent István örökségének megtartására figyelmeztetett.

Negjelentek az ünnepélyen a belga-flamand televízió emberei és felvették a B. Nagy testvér szép koncertjét, a tömeg lelkes magyar énekeit Nagy Sándor és Gizella hegedű kíséretével. Azután beszélgetést készítettünk a flamand beszélő magyarokkal, Dobai atyával és több idősebb magyarral, akik köszönetet mondtak a flamand családoknak, hogy az első és a második világháború után sok-sok magyar gyermeket befogadtak és felneveltek. Egy fiatal, itt született egyetemista lánytól megkérdezték: miért ilyen nagy ünnep Szent István napja a magyaroknak? Azt felelte: Mert Szent István király volt, magyar volt és keresztény volt. Ezért magyarnak lenni azt is jelenti: kereszténynek lenni. Ezen a napon azért imádkozunk, hogy a vasfüggöny mögött is így ünnepelhessék első szent királyunk napját.

Az ünnepély a magyar és a székely himnusz eléneklésével ért véget.

R. M.

Hazai figyelő

AZ EGYKORI PILISI CISZTERCITA APÁTSÁG JUBILEUMA

Az Egyház és az Állam augusztus 18-án sok idegen vendég jelenlétében ünnepelte a pilisi 1526 szeptemberében elpusztult apátság jubileumát.

Már félszázaddal ezelőtt írta Prohászka Ottokár „A Pilis lelke” című gyönyörű esszéjében: „A pilisi apátság elpusztult, s romjait sűrű csalit borítja. Arculata földbe temetkezett s körülötte a néma enyészet ünnepel... De van itt valami, ami megmaradt s ami el nem pusztult s aminek a csend ellenére is, sőt éppen azért, szava van: 'a géniusz loc.'! Ha szóba áll velünk s kigyújtja a Pilisen és a Pilist környező halmokon a nagy emlékek tűzét. Az megéreztetni velünk annak az első nagy európai reneszánsznak ittjárt fényeit...”

A pilisi cisztercita apátságot III. Béla királyunk idejében a franciaországi Assé-i cisztercita anyakolostorból alapították. — III. Béla királyunk kitűnő francia kapcsolatait francia édesanyjának köszönhetette, akinek nyomában jött a francia kultúra is Magyarországra és vele a cisztercita szerzetesek (Szent Benedek megreformált rendje), Clairvaux-i Szent Bernát lelkiségét árasztva hazánkra is. Mert a pilisi apátságból rajzottak ki a többi kolostorok: 1190-ben a pásztói; 1232-ben a bélháromkúti; 1263-ban az ábrahám. A cisztercita szerzetesek a Szent Benedek-i „Ora et labora” szellemében a kereszténység elmélyítése mellett a virágzó földművelést és állattenyésztést is magukkal hozták az országba. Ezenkívül kiváló szerszámkészítő műhelyeket létesítettek és meghonosították a templomi és világi kultúrépítkezéseknél a jellegzetes francia gótikát.

III. Béla korában már végleg elhamvadtak magyar földön a pogány tüzek és a lázadások. A pilisi apátság „így lett a ciszterek legjelentősebb magyarországi apátsága, az Árpád-házi kultúra és művészet világító fényforrása”.

1526 szeptemberéig a Heiligenkreuz-i (Bécs közelében) még ma is élő gyönyörű cisztercita apátság 226. kódexében egy névtelen, Pilisről menekült magyar szerzetes mondja el, hogy „szeptember 7-én, Mária születésének a vigiliáján, érkeztek Mohácsról a győztes török csapatok Buda környékére. Sok egyébbel együtt felégették pilisi monostorukat is... egy atya bennégett az apátságban”. Azóta romhalmaz lett a kolostor, majd nem is maradt igen kő a kővön, hanem beborította a csalt és a moha... A legutóbbi évszázad folyamán Békefi Remig egyetemi tanár, később Zirc-Pilis-Pásztó és Szentgotthárd egyesített apátságok apátja, próbálta eloszlalni Pilisről a feledés homályát. Húsz évvel ezelőtt pedig Gerevich László akadémikus és munkatársa, Balázs Vilmos, akiket meghívtak Pilis lelke, 20 éves kemény munkával tárták fel a romokat és hozták közelebb felénk legalább alapjaikban, történelmünk egyik legfényesebb századát, a 12. századot.

„Nemzeti nagy létünk, — nagy temetője Mohács”. — Heiligenkreuzot légvonalban 200 km választja el a pilisi romoktól. De valójában egy egész történelmi korszak. — Heiligenkreuz most is virágzó kolostor, noviciátussal és teológiai főiskolával; gyönyörű román és kora gót temploma érintetlenül áll ma is, 800 év után, míg keletre tőle a szent-istváni „Erdőelven” túl ebből az időből csak romokkal találkozunk az ember.

A mostani jubileumon a külföldi s hazai cisztercita és bencés szerzetesek, valamint világi papok ajkán 458 év után újra

felhangzott a romok között a papi zsolozsma tertiája és a „Salve Regina”. Az ünnepi szentmise alatt Bárdos Lajos: „Nyolcszázad éve” című, ez alkalomra írt művét adta elő a székesfehérvári bazilika kórusa, Kósa Ferenc vezényelt. Kerkes Károly pedig Prohászka Ottokár „Pilis lelke” költői látomásából olvasott fel.

AZ ÉRDI VOLT KALOT-NÉPFŐISKOLA

Az „Új Ember” szeptember 9-i számában hozza a volt érdi KALOT-népfőiskola főbejáratainak klasszikus homlokzatú képét. Ezt az épületet a '70-es évek elején a Pestmegyei Kommunista Párt határozata alapján az egész kastéllyal együtt lebontották. Ennek a vandalizmusnak esett áldozatául az a cella, ahol Bogner Mária Margit vizitációs nővér élt és meghalt. — A volt népfőiskolából már csak a gazdasági épületek maradtak meg, mert oda lakók költöztek be és nem lehetett őket kilaoltatni. A KALOT-népfőiskola helyén, amely egyébként a múlt században a történelmi Szapáry-kastély romjai fölé épült, nem maradt semmi.

Történelmi hely ez a volt Szapáry-kastély; még megvannak a kastély alapfalai alatt a kazamaták, amelyekben a mohácsi csataterőről fölvonuló győztes török csapatok börtönt rendeztek be. A volt kastély domboldalán megvan még a római útnak egy szakasza, amely a kastélydombok mögé húzódó Tárnok

völgyébe vezet. Itt folyt le a népvándorlás korában Attila húnjai és a rómaiak között az egyik döntő csata, a Tárnok-völgyi ütközet; és megvannak még a volt csatahelyen a régi hún sírok, az ún. Hún-halmok. Itt, a római út mellett, látszik egy emléktábla fölött örökdő oroszlán dombormű. Alatta a tábla, amelyen olvasható: „Ezen a helyen búcsúzott el a mohácsi csatába induló II. Lajos feleségétől, Máriától”. — A faluban több török emlék mellett még fennáll a Tétény felé vezető római út mellett a török minaret s a lengyel segegyecsapatok érkezését megörökítő tábla.

Az érdi népfőiskola baráti köre, amely a Hazafias Népfront keretén belül működik, most rendezni szeretné legalább a népfőiskola parkját. Kitisztítani a helyet, új fákat ültetni a jövő évi jubileumra.

*

100 éve született Horváth Sándor, domonkos szerzetes és európai hírű teológus, Nagyatádon. — A Budapesti Hit tudományi Egyetemen 1948-ig tanította a fundamentális (alapvető) hittant. Ő az a paptudósunk, akit határainkon túl jobban ismerték és becsülték meg, mint odahaza. A legnagyobb visszhangot és támadást a Szenttamási tulajdonjogról németül írt munkája váltotta ki („Eigentumsrecht nach dem Hl. Thomas, 1929”). A tulajdonjognak a teremtésből adódó korlátai vannak, mert az egész közösséget kell szolgálnia. Szent Tamás szerint is a korlátlan birtoklás bűn a teremtés ellen.

Cserkészélet Kastlban

Vasárnap este. Ablakom alatt vékony leányhangok férfias menetelőnótákat énekelnek. Órára nézek: fél hat, Persze hat órákor lejár a lányok „nagy-kimenője”, s addigra mindenkinek „itt-hon” kell lennie az internátusban.

Kinézek az ablakon. Cserkészlányaink vonulnak be az öreg vár boltozatos kapualján. Nemcsak az egyenruhák, az arcok is kissé gyűrődtek. De nem csoda, hiszen másfél nap élményei kicsit, nagyot egyaránt elfárasztottak. Ki tagadhatná azonban, hogy Kastlban, íme, megindult a cserkészmunka...

Szombaton délután vonult ki a leánycsapat Hajmási Franciska sporttanárnő, csapatparancsnok, és két segéd-tiszt — Bokor Julie és Iványos Silvie — vezetésével a bärnhofi „kastélyba”. A program változatos volt: míg a lányok számháborúztak, addig Zolibá a ház konyhájában készítette elő mindazt a finomságot, amit egy jó pizza sütéséhez kell. Jó, hogy hamarosan megérkeztek az első „hullák”, mert így volt segítségük is.

Mivel a lányok vasárnap délelőtt is kint „tanyáztak” a bärnhofi házban, Venczák Imre atya ment ki hozzájuk, misézni. Különös öröm volt, hogy vele együtt Benignetta nővér is meglátogatta a tanyázókat. Közben besötétedett. A kápolnává átalakított ebédelőben csak az oltár gyertyái világítottak, s hatvan boldog arc, sugárzó szem tükrözte vissza fényüket.

Vasárnap délelőtt „stúdiumteremmé” alakult a nagyebédlő. Hétfőn ugyan is — minden cserkészromantika ellenére — rendes munkanap lesz, s a leckéknek el kell készülniök. Volt, aki szobájába vonult vissza tanulni, de olyan is akadt, aki a „természet lágy ölen” bifláza hangosan a szavakat, a nyelvtani szabályokat.

Ebéd után játék, kötetlen hancúrozás, majd az elkerülhetetlen hazamenés következett. Majdnem hatvan cserkész-

lány, testben-lélekben felüdülve, tért vissza az internátusba. S persze azzal a komoly elhatározással, hogy ez csak a kezdet: az igazi, a komoly cserkészmunka majd csak ezután fog következni.

S a fiúk?

Ők kevésbé romantikusan kezdtek. Körül „Joe”, az újdonsült segéd-tiszt, már az év eleje óta kovácsolja a munkatervet a kiszemelt rajvezetőkkel együtt. Mivel ezidén többen is szeretnének őrsvetetői vagy segéd-tiszt vizsgát tenni, bizony neki kell látni a munkának! A csapat régi és új tagjai még szeptember utolsó hetében jöttek össze. „Beindítónak” egy, az 1982-es húsvéti táborról készült videofelvételt néztek meg, majd megkezdődött a tagok szemrevételezése. A vezetők úgy döntöttek, hogy egyelőre rajkeretben folyik a munka, míg a fiúk egymáshoz szoknak. A különböző próbák anyagát fogják átvenni. Persze, az iskolai munka sem szenvedhet kárt, mert — a cserkésznek ezen a téren is jó példával kell elől-járnia!

Azt is meg kell említeni, hogy a cserkészmunka Kastlban nem mindig könnyű. Alapítója, Lord Baden Powell igazi „szabadidei foglalkozásnak” szánta. Az volt a célja, hogy a szétszórtan élő fiataloknak közösségi élményt nyújtson. Itt, Kastlban, ahol a fiúk illetve lányok éjjel-nappal együtt vannak, örülnek, ha a szabadidőben nem kell egymással foglalkozniok. De éppen ebben áll jelentősége: a valóban önkéntes többletmunka igen alkalmas arra, hogy új közösségi szellemet teremtsen iskolában, internátusban egyaránt. A cserkészvezetők remélik, hogy a cserkészcsapat — lassú, szívós munkával —, valóban az iskola és az internátus „élcsoportává” lesz!

Ehhez kíván „jó munkát”

a Kastli Krónikás

Az élet könyvéből

AUSZTRIA

Bécs: A keresztség szentségében részesült: **Talata Sándor** Dávid, T. János és Kovács Anna második gyermeke, 1984 szept. 30-án Bécsben. — Az Úr oltalma kísérel!

Máriacellben szept. 23-án **elsőáldozás**-ban részesültek: **Potlovics Károly** és **Onyecki Ferenc**.

A **bérmálás szentségében** részesültek: **Kovács Adrienne** Katalin; — **Nyitrai**, **Tóth Judit** Eszter; — **Stefánics Edina** Katalin; — **Strasser Dóra** Mária; — **Szaloki Judit** Nóra; — **Töke Andrea** Etelke; — **dr. Erdős József** Péter; — **Nagy Imre** Ákos; — **Nyitrai Andor** Béla; — **Orbán György** János; — **Orbán Vilmos** Ferenc; — **Töke István** Miklós.

Linz: **Keresztelés:** **Roland Jimmy**, **Kincs Zsigmond** és **Fejős Etelka** kisfiát július 19-én keresztelték a talhami kápolnában.

Házasság: **Oláh Géza** és **Beke Ágnes** június 23-án a welsi Szt. István plébánia-templomban esküdtek egymásnak örök hűséget. Eskető dr. Horváth Géza hittanár volt.

Halálozás: **Farkas Pál**, aki sok éven keresztül a talhami otthon lakója volt, június 10-én fejezte be földi életét 43 éves korában. — Nyugodjék békében!

A burgenlandi **Örség**-ből jött a gyász-**hír:** 1984 október 12-én meghalt **Demeter Ferenc**, 57 éves korában. — Teljesen váratlanul távozott el övétől. — Október 20-án helyezték el örök nyugalomra az örségi Sziget temetőjében. Egy jó emberrel és derék magyarral lett szegényebb az ősi Örség.

A gyászjelentésben ez áll: „Szóval nem lehet kifejezni, hogy mit éreznek a hozzátartozók, akik ismerték és, hogy vele mit vesztek. Emberek lépnek be az életünkbe és kísérik egy darabig, de egyesek megmaradnak az életünkben örökre, mert mély nyomokat hagy-
nak a szívünkben... Élete alkotómunkájának teljében szólította magához a Mindenható. Itt állunk összetört szívvel, de töretlen hittel és az életbe vetett reménnyel, amire mindig ő tanított bennünket, s amit a körülötte levőkre sugárzott.

Gyászolják: **Györgyi, Csilla, Kati, Zsófi, Dóni** és az édesanya, **Demeter Márta**. — Továbbá **Lajos, Valér, Gyula, András, Márta, Sári** és a családjaik“.

BELGIUM

Brüsszel: A keresztség szentségével az Egyház gyermekei lettek: **Lőrincz Ágnes**, **Anna**, **Veronika**, **László** és **Polányi Erzsébet** leánya, szept. 8-án. — A kedves **Büki család** és **Terus néni** öröme! — **Pál Haikel**, **Martine**, **Sharon**, — **Ferenc** és **Wouters Annick** kislánya, szept. 23-án. A nagypapa hívő kopt katolikus. — Isten éltesse! — **Schweiger Caroline**, **Laura**, **Catherine**, **Barnabás** és **Wohner Beáta** kislánya, szept. 25-én; — **Kálmán Ida** nagymama kérésére a plébános elment Antwerpenbe keresztelni. Nagy családi összejövetel és öröm volt ott. Áldja meg a Gondviselő Isten mindhárom magyar családot!

Halálozás: **Gáspár Xénia** (62), **Bíró Szilveszter** felesége, hosszú szenvedés után, torokrákban, szept. 13-án. Temetése szeptember 17-én volt Brüsszelben. **Nagy-Kasza Erzsébet** menyje volt. — **Zaj Mihály** (38), **Zoli** bácsi fia, hirtelen itthagytta kedves édesapját. Temetése szeptember 20-án volt Brüsszelben; — **Maxim-csuk József** (49). **Pisták** testvére; temetése szeptember 29-én volt Egerben. — Imádkozzunk értük!

P. KIPER KÁROLY SJ EMLÉKE

50 évvel ezelőtt, 1934-ben halt meg a belgiumi magyarok atyai pártfogója, **P. Kiper Károly**. Belgiumban senki sem tett annyi jót, mint ő.

A gyermekakció idején fáradhatatlanul járta a belga falvakát és városokat. Házról-házra járva kérte a családokat, hogy fogadják be a világháború és a trianoni szerződés által nyomorba taszított magyar családok gyermekeit. Az akció megszűnése után arra használta fel hatalmas összeköttetéseit belga családoknál,

vállalatoknál és a kormánynál, hogy magyar lányok, asszonyok, férfiak ezrei kerüljenek, keresethez jussanak a vendégszerető ország területén.

A belgiumi magyarság szociális intézményei egytől-egyig az ő nevéhez fűződnek. A magyar iskolák, magyar könyvtárak, szociális intézmények eszméje tőle származik... Nem kímélt sem időt, sem fáradságot, ha arról volt szó, hogy a belgiumi magyarság jólétéért tenni kell valamit.

Nagy, nemes lélek volt. Önzetlenül dolgozott. Nem kért és nem fogadott el semmi jutalmat... Lelki nagyságát alkotásai hirdetik...

A belgiumi magyarság hálával őrzi emlékét.

FRANCIAORSZÁG

Roubaix: **Keresztelés:** **Anthony**, **Spick László** és **Boidin Patricia** fia, 1984 október 6-án.

Az örök hazába költöztek: **Prestói Antal**, **Henin-Beaumont**-ban; — **Bednarik János**, **Escoudain**-ben; — **Juhász András**, **Lille-Five**-ben; — **Ambrus János**, **Lens**-ban. — Nyugodjanak békében!

Párizs. Örvendetes hírt közöl a párizsi Magyar Misszió: „**A Présence du Cardinal Mindszenty**“ (Mindszenty bíboros jelenléte) nevű, egész Franciaországra kiterjedő francia-magyar baráti egyesület október 14-én, vasárnap, tartotta szokásos évi közgyűlését a Misszióban. Résztvettek a magyarokkal együtt a szentmisében, utána közös ebéden.

Délután 1/2 5-kor a francia katolikus írók egyesületének főtitkára, **M François Saintpierre**, tartott érdekes előadást „**La Hongrie, la France et le Cardinal J. Mindszenty**“, azaz: „Magyarország, Franciaország és Mindszenty bíboros“ címmel.

A **Magyar Szabadságharcos Szövetség** jelenti Párizsból: „Az idén a Magyar Szabadságharc emlékére a szokottnál nagyobb keretek között ünnepelték meg. A „Confederation internationale des Resistances en pays occupés“ 14 nemzetiségű képviselői október 23-át a szovjet elnyomás elleni küzdelem jelképének tekintik. Ezért az Ismeretlen Katona sírját a magyarokkal közösen koszorúzták meg és gyújtották meg az Örök Lángot.

NÉMETORSZÁG

Mannheim: **v. Barna Kornél** volt m. kir. repülőőrvezető, 77 éves korában, 1984 okt. 4-én Baden-Baden-ben elhunyt.

Egész életén át Istenben hitt és bízott. Mi is így abban a hitben vettünk búcsút tőle, hogy ami földi volt benne, visszatért ugyan a földbe, de lelke Istenhez szállt, hogy benne békét és új hazát találjon.

München: **Házasság:** **Kulcsár Ágnes** és **Müller Imre** 1984 okt. 5-én; — **Szeőke Csilla** és **Schneider András** 1984 okt. 6-án Münchenben házasságot kötöttek.

Halottaink: **dr. Kisbán Jakab** 84 éves korában 1984 szept. 3-án Passauban elhunyt; ugyanott temették szept. 6-án a Grubweg-temetőben; — **Bugány Róbert** 74 éves korában 1984 szept. 15-én Ingolstadtban elhunyt, szept. 19-én temették az Ingolstadti Westfriedhofban; — **Zsifkovics Melánia** szül. **Lengyel** 77 éves korában 1984 okt. 1-én Münchenben meghalt. Temetése október 5-én volt.

Münster: **Luts Róland** és **Dreislinger Mária Christina** házasságot kötöttek **Antwerpenben**. A szertartást **Bányász Károly**, münsteri magyar plébános, a menyasszony nagybátyja és keresztapja véggezte a flamand plébánossal. Isten áldása vezérelje az ifjú párt!

Halálozás: **Dunkl Károly**, élt 84 évet, Bielefeldben hunyt el, ott is temették nagy részvét mellett. Nyugodjék békében!

SVÁJC

Bern: özv. **dr. Ridly Istvánné** szül. **Hartmann Róza** életének 93. évében, meghitt **nyergesújfalusi otthonában csendesen elhunyt**. — Gyászolják **három gyermeke, két unokája és négy déd-**

unokája. A **Mindenható kegyelméből Ridly Péter, a Berni Magyar Egyházközségi Tanács tagja, feleségével éppen édesanyjánál tartózkodott és így bensőségesen elbúcsúzott a szeretett elhunytól.** R.I.P.

Kiss Rudolf hosszú szenvedés után 62 éves korában ostermüdingeni otthonában ez év október 4-én elhunyt. — Nyugodjék békében!

Lausanne: **Egyházi (templomi) házasságot** kötött a genfi St. Boniface-templomban szept. 29-én: **Gelbe-Hausen Norbert** és **Erdős Ildikó.** Megható szertar-

tás és nászmise, melyen kb. 60-an járultak két szín alatt a szentáldozáshoz; a jelenlevők legnagyobb többsége bekapcsolódott a szertartásba. A fiatal házaspárnak sok örömet és boldogságot!

A Bern-i „Tájékoztató“ a mi felejtettlen **Varga László páterünket** hozta újra emlékeztetőnkbe az ő imája által a „Magyar Titok“-ból. Az utolsó mondata: „**Jézus barátai a szenvedő népek. Ezért köszönöm, Uram, hogy magyarnak alkottál s az utolsó napig az akarok lenni. Amen**“.

† DR. PAUL TILLMANN PRELÁTUS

*Haláláról már beszámoltunk lapzárta-
takor. — A szudétánémetek egyházi
nyilvántartóhivatalának volt a háború
óta a vezetője, de minden magyar ügy-
nek nemcsak pártfogója, hanem előmoz-
dítója is volt. Megboldogult Ádám
György főlelkész mellett és Johannes
Maurer, a menekültügyek miniszteriu-
mánának főreferense oldalán, egyik me-
galapítója a kastli magyar gimnázium-
nak. A magyar iskolabizottság (Schul-
verein) tevékeny elnökségi tagja egész-
szen haláláig. Az iskolát és a két in-
ternátust bútorzattal, iskolai és zene-
kari felszereléssel és — ha kellett —
pénzsegélyekkel látta el. Bizalma az is-
kolában és a magyar ifjúság szeretete a
legválságosabb időkben sem rendült
meg benne. — Még halála előtt két
hétet, késő este is „a magyarok közé”
kellett mennie, hogy valamiben segítsen.*

*Paul Tillmann 1906-ban született
Recklinghausenben; középiskolát is ott
végezte, ma' d joga iratkozott be Bres-
lauban, 1929-ben itt is doktorált. Aztán
váratlanul pályát változtatott: beirat-
kozott Innsbruckban a teológia fakul-
tására. 1936-ban szentelték pappá. A há-
ború alatt plébániát vállalt Breslau
egyik külvárosában. Itt volt egészen az
összeomlásig, amikor német hűveivel
együtt el kellett hagynia plébániáját.
Mégsem maradt szívében gyűlölet vagy
bosszúérzés.*

*Nyugdíjbavonulása után is szívesen
vállalt munkát. Így a vakációkban min-
dig helyettesített, hogy fiatalabb pap-
testvéreinek is legyen vakációjuk. Min-
den évben kiségtett a müncheni Szent
Pál plébánián. Az idei nyáron is. De
mintha csak megérezte volna halálát,
a nyár végén Bécsbe ment magánlelki-
gyakorlatra. Volt kedves filozófianá-
rával kettesben készült el a „nagy út-
ra”. — Hirtelen, egészen váratlanul,
érte a halál. Szülővárosában temették
szeptember 24-én.*

ÚJ KÖNYVEK

DÉNES TIBOR:

Holnap - Holnapután - Tegnapelőtt
Novellák. A neves magyar író posztumusz
műve, 230 o. Ára puha kötésben: 25,—sFr.

GESTA HUNGARORUM I.

Történelmi tanulmányok,
melyek a SMIKK 1982. évi lugánói tanul-
mányi napjain hangzottak el. 11 magyar
szerző értékes írása, mely keresztül ve-
zet a magyar történelem honfoglalástól
Mohácsig terjedő szakaszán.

220 oldal. Ára fűzve: 35,—, kötve 42,— sFr.
A könyvek megrendelhetők a SMIKK
címén: Postfach 87, CH - 8037 Zürich.

Komoly gondolkodású, mégis vígke-
délyű, zenekedvelő tanítónő (46/172)
keresi humorérzékű, korrekt férfi ismer-
etségét, — „Opera“ jelígre kéri a vá-
laszt a kiadóba.

Passau közelében, csendes, nyugodt
kis penzióba felveszek idősebb nyug-
díjas asszonyt vagy férfit teljes ellátás
és gondozásra. — Cím: **Emilia Sopronyi,**
Pension zur Linde, 8391 Ruderting.

Magyar Festmények
vétel és eladása
GALÉRIA PANNONIA WIEN 1-TIEFER GRABEN 12-AUSZTRIA

MUNKÁCSY MIHÁLY
PAÁL LÁSZLÓ
SZÉKELY BERTALAN
CSÖK ISTVÁN
LOTZ KÁROLY
IVÁNYI-GRÜNVALD
RIPPL-RÓNAI, stb.

Hirdetések

BUDAPESTEN épülő Hazalátogatók Vendégházában összkomfortos lakások vásárlásáról, valamint Budapest, Hajdúszoboszlón és Egerben épülő üdülőkben minimum egyhónapos tartózkodásijog lekötéséről személyesen informálok mindenkit szombaton délután 5 és 8 óra között.

Frankfurtban december 8-án a Wienerwald vendéglőben, Kaiser Str. 75 (Hauptbahnhof).

Münchenben a Piroška vendéglőben december 15-én, Prinzregentenstr. 1 (im Haus der Kunst). Ez alkalommal bemutatásra kerülnek az Új Nemzeti Színháznak rajzai is.

Telefonon november 5-e után csak az alábbi telefonon informálok és levélben ugyancsak ezután a dátum után választok.

Magnus Immobilien GmbH
Im Feldehen 35
D-6000 Frankfurt/M 56
Telefon 06101 - 4 77 12

FÉNYKÉPEZŐGÉPEK — FOTOMUNKÁK
PASSFOTO

FOTO DOBOS

Rindermarkt 16

8000 München 2 - Telefon (0 89) 26 51 12

ART

DÉMÉNAGEMENTS S. A

Szállítási vállalat

Szállítások belföldre és külföldre, tengerentúltra — légiszállítással is — költözködés, bútorraktározás, külföldi szállítmányoknál a vám elintézése.

Magyarországra is szállítunk!

Magyaroknak kedvezmény!

ART Déménagements S. A.

2 rte du Grand Lancy

CH-1211 Genève 26

Telefon 0 22 / 43 36 32 (magyarul is!)

Privát cím: Keresztes László

58 rte de Verrier,

CH-1227 Carouge, GE

Tel.: 0 22 / 42 98 36 este 7 óra után.

AGAPE KIADVÁNYOK

Újvidéken (Jugoszlávia) AGAPE néven katolikus kiadó működik. Kiadványait mindenkinél szeretettel ajánlja. Az eddig megjelent kiadványok közül kaphatók:

Agape folyóirat (megjelenik minden páratlan hónap végén) évi előfizetés 10,—
Isten népének története (Biblia képregényben. Eddig megjelent 21 füzet) egyes füzet ára 2,20

Antal testvér (Páduai Szent Antal élete képregényben, színes, 72 old.) 4,—

Nigg-Schneiders: Assisi Szent Ferenc és világa (142 old., 72 színes képpel) 17,—

Malinski-Bujak: II. János Pál (210 o., 111 fekete-fehér és 42 színes képpel) 17,—

Képes Biblia 20,—

C. B. de Gasztold: Imák a bárkából 3,10

A keresztfához megyek (Keresztutak gyűjteménye) 5,—

Harmath K.: Megváltásunk szent éve (brosúra) 1,—

I. Loidl: A fatimái látnokok (bros.) 1,—

Ezenkívül kaphatók még természetből vett motívumú levelezőlapok (és fél levelezőlap-nagyságú képek) bibliai vagy más aforizmával; katolikus zsebnaptár és falinaptár.

A kiadó címe: AGAPE, Cara Dusana 4, YU - 21000 Novi Sad, Jugoszlávia.

Az AGAPE szívesen vállal mindennemű nyomdai előkészítést vagy nyomtatást Jugoszláviában, a nyugatiakhoz képest igen méltányos áron!

M. SZERDAY — Metropolitan Verlag

KÖNYV ÉS HANGLEMEZ Sfr.

Ferdinandy M.: Az ellenszegülők 40,—

Halász Péter: Tam tam 28,—

Mikes György: Talicska 15,—

Bibó István: Összegyűjtött munkái I. 47,—

Habsburg Ottó: Jalta és ami utána következett 25,—

Koestler Arthur: Sötétség délben 25,—

Bocaccio: Dekameron I., II. 39,—

Zilahy Lajos: A lélek kialszik 16,—

Zola E.: Párizs gyomra 12,—

H. Wouk: Zendülés a Caine hadihajón 28,—

H. Wouk: Hajsza 22,—

Moldova: Napló 21,—

Moldova: Magyar atom 19,—

Moldova: Elhűzódó szüzesség 21,—

Németh L.: Homályból homályba I., II. 33,—

II. Rákóczi Ferenc emlékiratai 45,—

Szilvási: Vízválasztó 14,—

Dumas: Monte Cristo grófja I., II., III. 57,—

Benedek István: Párizsi szalonok 21,—

Germanus Gy.: Alah Akbar 24,—

Germanus Gy.: Kelet varázsa 9,—

M. Waltari: Színuhe 19,—

Szótárak, nyelvkönyvek, úti- és utazási regények, gyermek-, ifjúsági könyvek. — Nyugati és antikvár könyvek nagy választékban! Kb. 10.000 könyv! — Hanglemezek és teljes operák!

M. SZERDAY — Metropolitan Verlag

Teichweg 16 CH-4142 Münchenstein/Schw.

☎ 061 / 46 59 02 külföldről: 0041 / 61 46 59 02

Igazi barátot, — őszinte jellemű, intelligens 57–62 éves férfi ismeretségi keresi házasság céljából csinos, jómegjelenésű, nyugodt, kellemes természetű független nő. Fényképes választ „Mert nincs más út” jelígre kérek a kiadóba.

Budapestben élő, 40 éves, 171 cm., nagyon csinos, jómegjelenésű, független, zeneszerető, közgazdasági tudású elvált asszony férjhez menne rendezett anyagi körülmények között élő korrekt férfi ismeretségi keresi házasság céljából. Válaszokat „Erika” jelígre a kiadóba kérek.

Saját tiroli öröklakásban élő 60-as fiatalos, jómegjelenésű, vidám kedélyű özvegyasszony — kitűnő háziasszony és szakácsnő — hozzáillő, rendezett anyagi viszonyok közt élő korrekt férfi ismeretségi keresi házasság céljából. Válaszokat „Júlia” jelígre a kiadóba kér.

Megjelent! **Varga László**: Megjelent!

A FECSKE UTCA

ÉS A PARK AVENUE SARKÁN

A szerzőnek a két háború közötti és utáni politikai, társadalmi, emberi jelenségekről és személyes élményeiről írt könyve.

A főbb mint 200 oldalas könyv ára keménykötésben, postaköltséggel együtt US dollár 12,50. — Megrendelhető a csekk egyidejű megküldésével a szerzőnél: 141 East 33rd Street, Apt. 15/E New York, N.Y. 10016; valamint a Püski és más könyvkereskedésben is.

HAZAI HENTESÁRÚ DM

1 kg Kolbász száraz	18,—
1 kg Kolbász füstölt	16,—
1 kg Véreshurka rizsával	12,—
1 kg Májashurka rizsával	12,—
1 kg Disznósajt	14,80
1 kg Tokaszalonna	10,80
1 kg Vastagszalonna	14,—
1 kg Tepertő	16,—
1 kg Borda	12,—
1 kg Sonka	24,—

A szállítás utánvételes.

5 kilón felüli rendelésnél portómentes.

MICHAEL TAUBEL, Metzgermeister

Peter - Rosegger - Str. 3

6710 Frankenthal/Pf. ☎ (062 33) 6 26 93

DIÓSZEGHY TIBOR, hitese tolmács és fordító, magyar - német és német - magyar. Németországban tanácsadás, állampolgársági és menekültügyi kérdésekben, valamint peres ügyekben segít. Daimlerstr. 249. D-4040 Neuss Telefon (0 21 01) 54 13 17.

Rupp László hitese törvényszéki fordító, vállal fordításokat magyarról németre és németről magyarra. Postfach 162. D-8000 München 1 ☎ (0 89) 53 02 35

OKMÁNYAIT

gyorsan lefordítom és hitelesítem.

Stefan Korényi, Rheinessenstr. 122.

6550 Bad Kreuznach. Tel.: (06 71) 6 38 68

„TÉTÉNY” Ungarische Spezialitäten

Inh.: O. Bayer

Kreitmayerstr. 26 - 8000 München 2

Telefon (0 89) 1 29 63 93 DM

Egri Bikavér	6.80
Alföldi Olaszrizling I.	5.30
Alföldi Kékfrankos I	5.30
Abasári Rizling 0.7	5.95
Debrői Hárslevelű	6.30
Badaacsonyi Kéknyelű	7.20
Badaacsonyi Szürkebarát	7.30
Soproni Kékfrankos	6.60
Villányi Burgundi	7.30
Hajósi Cabernet	7.30
Boglári Olaszrizling	6.—
Boglári Kékfrankos	6.—
Boglári Cabernet-rosé	6.—
Csopaki Rizling	6.80
Zöldszilváni	7.30
Tokaji Aszú 4 puttonyos	14.50
Tokaji Aszú 3 puttonyos	12.50
Vilmos körtepálinka	24.50
Császárkörte	19.50
Kecskeméti barackpálinka	27.—
Cseresznye pálinka	24.50
Szilva pálinka	21.50
Kosher Szilva pálinka 0.8	32.—
Hubertus	21.—
Beverage Bitters (Unic.) 1 lit.	32.—
Beverage Bitters 0,5 lit.	17.—
Pick szalámi	kg 27.—
Csabai	kg 25.—
Gyulai	kg 23.—
Házi kolbász	kg 19.—
Kalocsai tarhonya	1/2 kg 3.30
Nagykockatésztá	1/2 kg 3.50
Paprika káposztával	0,7 lit 4.40
Hegyes eróspaprika	4.40
Hegyes csípőspaprika	4.40
Bogyoszlói paprika	4.10
Disznósajt	kg 12.50
Véres- májashurka	kg 12.50
Kalocsai Paprika-sét	7.10
Paprikakrém tubus: édes/félerős/erős	1.50
Gulyáskrém tubus	1.80
Gyalult tök 0.72	2.90
Sóskapuré	2.20

— Üvegárút is szállítunk —
Desszert szaloncukor kg 16,—

BÖRZSÖNY TÉLI TÁBOR

A Magyar Cserkészszövetség Európai Kerülete a karácsonyi szünetben — 1984 december 26-tól 1985 január 6-ig rendezi meg a tiroli Achenkirch-ben hagyományos TÉLI TÁBORÁT

A vidám, téli sportokat is magában foglaló téli táborra jelentkezni lehet az európai cserkészkerület központjában — Oberföhringer Str. 40, D-8000 München 81 ☎ (0 89) 98 26 37 / 38.

Kívánatra pontos leírást is küldenek.

Táborparancsnokság

MINDENKIT SZERETETTEL MEGHÍVUNK A NÉPSZERŰ KARÁCSONYI KÖNYV ÉS HANGLEMEZKIÁLLÍTÁSUNKRA

1984 november 24 - 25-én, 9-től 19 óráig **KÜNSTLERHAUS München Lenbachplatz. AJÁNDÉKOZZON MAGYAR KÖNYVET ÉS HANGLEMEZT KARÁCSONYRA!**

Csathó K.: Te csak pipáld Ladányi	DM 25,—
és még két regény	25,—
Balás Gábor: A székelek nyomában	22,—
Ilyés Gyula élete képekben, nagy m.	30,—
Orbán B.: Székelyföld leírása	17,—
Újabb paraszt dekameron	14,—
Herczeg Ferenc: Pogányok	16,—
Dümmerth D.: Árpádok nyomában	18,—
Kádár: Ludovikától Sopronkőhidáig	29,—
Shvoy Kámán titkos naplója	18,—
Lawrence D.: Lady Chatterley szeretője	17,—
Fritz Kahn: A szerelem iskolája	68,—
Bocsák: Kocsis és Czibor	14,—
Erdős Renée: Santerra bíboros	18,—
Arany János: Költői művei I—III.	50,—
Az inyesmester szakácskönyve, 615 o.	27,—
Nagy Angéla: A család szakácskönyve	18,—
Kugler G.: Nagy házi cukrászat, 200 kép. Az eredeti kiadás másolata	30,—
Gárdonyi G.: Sterne von Eger	24,—
SLPX 16598 A legszebb karácsonyi énekek a bpesti Madrigál Kórus előadásában	21,—
LPM 16646 Buday Dónes ismert dalai énekelve, előszó Kelly Anna is énekel. Orgonavirág, Minden kislány 16-on túl, stb. 16 ismert sláger, Kalmár Pál, Karády Katalin, Sebő Miklós, stb.	21,—
István a király, rock opera, 2 drb. 30 cm. lemez, kísérő füzet, poszterrel	45,—
■ 1 kg Szaloncukor	17,— ■

Kérje díjtalan katalógusainkat!

MUSICA HUNGARICA Rümmanstr. 4
8000 München 40. Telefon (0 89) 30 50 43

P. SZÓKE JÁNOS

VÁNDORÚTON

című könyve megrendelhető a szerző címén: Postfach 1209, D-6240 Königstein.
Ára US \$ 5,— vagy DM 12,—

KÖNYVÚJDONSÁG!

Pröhle Sándor postumus verseskötete:

JANUS

112 oldalas izléses kiállítású könyv. Ára: DM 16,—. Megrendelhető: **Aucusztiny-Pröhle**, Hegelstr. 31, D-7400 Tübingen

FIGYELEM!

Az „ÉLETÜNK” előfizetési ára egy évre DM 18,—, tengerentúltra léglipostával DM 28,—.

Kérjük előfizetőinket az előfizetési-díjat lehetőleg postscheckkontónkra, tengerentúlról pedig ne bank útján, hanem eurócséken utalják át, mert a banklevonás igen nagy.

■ ÚJDONSÁG! MEGJELENT! ■

Borbándi Gyula
A MAGYAR NÉPI MOZGALOM
— A harmadik reformmozdék —
című könyve.

A szerző bemutatja a magyar társadalom és politika alakulását a 20 században, a szociográfiai irodalom kibontakozását, a népi irók irodalmi és politikai működését, a népi szellemű szervezettek kiadók és lapok tevékenységét, a népiség szerepét a háború utáni és 1956-os eseményekben, hatását a mai Magyarország fejlődésére. Az 538 oldalas könyv ára 20.— US dollár, vagy 48.— DM.

Megrendelhető az ÉLETÜNK címén is.

● Kedvezményes áron kapható! ●

HIRDETTEM AZ I G É T!

Mindszenty szellemi végrendeletének ez a könyv az első gyöngye, amit kiadott a Mindszenty Alapítvány.

A könyv tartalmazza Mindszenty legfontosabb körleveleit, írásait és beszédeit, amiket harcban a meg-szállókkal írt vagy mondott, valamint felejthetetlen körújtjain a világban szétszórt magyarokhoz intézett. A 60 oldalas bevezető tanulmányt Közi Horváth József írta.

— Legszébb ajándék! —

Ára DM 20.— vagy \$ 10.— + portó.

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Oberföhringer Str. 40.
D-8000 München 81
Telefon: (0 89) 98 26 37 - 38

Felelős Kiadó:
a Magyar Kat. Főlelkésziség.
Felelős szerkesztő:
Dr. Harangozó Ferenc,
Seelsorger.

*

Redaktion und Herausgeber:
die Ungarische Oberseelsorge,
Oberföhringer Str. 40,
8000 München 81,
Telefon: (0 89) 98 26 37 - 38.

Redakteur: Dr. Harangozó Ferenc.
Abonnement: DM 18— pro Jahr,
nach Übersee mit Luftpost DM 28,—.

ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét és náluk is kell előfizetni!

Tengerentúltra, vagy ahol nincs magyar lelkész oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

Előfizetési ár egy évre DM 18,—

vagy ennek megfelelő valuta.

Tengerentúltra léglipostával DM 28,—

Lapzárta: a hónap 18-án.

Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el.

Postcheckkonto München:

Konto-Nr. 606 50-803 - BLZ 700 100 80

Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto

Bankkonto: Bayer. Vereinsbank,

Konto-Nr. 145 857 - BLZ 700 202 70

Kath. Ung. Seelsorge „Életünk”.

Druck: Danubia Druckerei GmbH,

Ferchenbachstr. 88 - 8000 München 50

Beilagenhinweis: Einem Teil dieser Auflage liegt bei: Rundschreiben. — A kiadvány egy részéhez körlevél van mellékelve.

ELŐFIZETŐINK ÉS HÍRDETŐINK FIGYELMÉBE!

Befizetéseket, átutalásokat nem bankkontónkra, hanem Postscheckkontónkra kérünk: Kath. Ungarn-Seelsorge — Sonderkonto — München, Postscheckamt München, Konto-Nr. 606 50-803.

KÉRJÜK OLVASÓINKAT, HOGY ELŐFIZETÉSÜKET RENDEZZÉK!

Kiadóhivatalunknál kapható könyvek

Mindszenty József: Hirdettem az Igét (1944–1975). — 300 oldal, vászonkötésben DM 20,— vagy \$ 10,—

Mindszenty József: Napi jegyzetek 480 o. vász. köt. DM 32,— \$ 15,—

Mindszenty József: Emlékirataim, 500 old., vász. köt. DM 40,— \$ 22,—

Kardinal Mindszenty: Erinnerungen 4. kiad. vász. köt. DM 40,— \$ 22,—

Közi Horváth József: Mindszenty bíboros, zsebkönyv. DM 6,— \$ 4,—

Meszlényi Antal: Magyar Szentek és Szentéletű Magyarok, 300 o., egész vászonkötésben DM 20,— \$ 10,—

Az Irodalom világa. Irodalomelméleti alapvetés, 100-nál több versillusztrációval, kb. 300 old., vász. köt. DM 15,— \$ 10,—

Szamosi József: Máriacelli emlékkönyv, képes kalauz 48 képpel, ebből 32 színes DM 12,— \$ 6,—

Szállításnál + portóköltség.

Megrendelhető: az „Életünk” kiadóhivatalánál

Oberföhringer Str. 40

D-8000 München 81, W. Germany

Állampolgársági (bírósi) menekültügyi tanácsadás hitese német gyorsfordítós: **August Léve**, Lehnsgrund 38, 4300 Essen. — **Telefonszolgálat:** (02 01) 71 15 82.

MÜNCHEN ZENÉS BOROZÓJA

TOKAJER-KELLER

várja kedves vendégeit.

Rotkreuzplatz 2/a (Donnersberger

Str. sarkán, U 1 végállomás)